

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 23



Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

54. sējums

2011. gada 27. janvāris

Saturs

II Nelegislatīvi akti

REGULAS

- ★ Komisijas Regula (ES) Nr. 61/2011 (2011. gada 24. janvāris), ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2568/91 par olīveļļas un olīvu izspaidu eļļas īpašībām un attiecīgajām analīzes metodēm 1
- ★ Komisijas Regula (ES) Nr. 62/2011 (2011. gada 26. janvāris), ar kuru paredz ICES 27. un 28.2. apakšrajonā 2011. gadā nepiemērot noteiktus zvejas piepūles limitus atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto 15
- ★ Komisijas Regula (ES) Nr. 63/2011 (2011. gada 26. janvāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus attiecībā uz atkāpi no īpatnējo CO₂ emisiju mērķiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. pantu ⁽¹⁾ 16
- Komisijas Regula (ES) Nr. 64/2011 (2011. gada 26. janvāris), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 29

Cena: EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

IV	<i>Tiesību akti, kas pieņemti pirms 2009. gada 1. decembra saskaņā ar EK līgumu, ES līgumu un Euratom līgumu</i>	
	★ EBTA Uzraudzības iestādes Lēmums Nr. 191/09/COL (2009. gada 22. aprīlis), ar ko septiņdesmito reizi groza procesuālās un materiālās tiesību normas valsts atbalsta jomā, pievienojot jaunu nodaļu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu EEZ banku nozarē	31

Labojumi

★ Labojums Komisijas Regulā (ES) Nr. 1261/2010 (2010. gada 22. decembris), ar kuru atsevišķu Indijas izcelsmes nerūsējošā tērauda stieņu importam uzliek pagaidu kompensācijas maksājumu (OV L 343, 29.12.2010.)	53
--	----



II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 61/2011

(2011. gada 24. janvāris),

ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2568/91 par olīveļļas un olīvu izspaidu eļļas īpašībām un attiecīgajām analīzes metodēm

EIROPAS KOMISIJA,

(4) Tāpēc attiecīgi jāgroza Regula (EEK) Nr. 2568/91.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

(5) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas pārvaldības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 113. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 121. panta h) punktu saistībā ar tās 4. pantu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EEK) Nr. 2568/91 groza šādi.

tā kā:

1) Regulas 2. panta 1. punktā pievieno šādu ievilkumu:

(1) Regulā (EEK) Nr. 2568/91 ⁽²⁾ definētas olīveļļas un olīvu izspaidu eļļas fizikālās un ķīmiskās īpašības, kā arī analīžu metodes šo īpašību noteikšanai. Šīs metodes un pēc tām nosakāmo īpašību robežvērtības jāaktualizē saskaņā ar ķīmijas nozares speciālistu atzinumu un ņemot vērā Olīveļļas starptautiskajā padomē veikto darbu.

— vasku, taukskābju metilesteru un taukskābju etilesteru saturu nosaka ar XX pielikumā aprakstīto kapilārās kolonnas gāzu hromatogrāfijas metodi”.

(2) Jo īpaši tāpēc, ka ķīmijas speciālisti konstatējuši, ka taukskābju etilesteru un taukskābju metilesteru saturs izmantojams par neapstrādātas augstākā labuma olīveļļas raksturlielumu, ir lietderīgi iekļaut šo esteru satura robežvērtības un tā noteikšanas metodi.

2) Pielikumā kopsavilkumā pievieno šādu ierakstu:

“XX pielikums: Vasku, taukskābju metilesteru un taukskābju etilesteru satura noteikšana ar kapilārās kolonnas gāzu hromatogrāfijas metodi”.

(3) Lai dotu laiku pielāgojumu izdarīšanai šiem jaunajiem standartiem, to piemērošanas līdzekļu ieviešanai, un lai neradītu tirdzniecības traucējumus, ar šo regulu izdarītos grozījumus piemēro no 2011. gada 1. aprīļa. Šo pašu iemeslu dēļ jānosaka, ka olīveļļu un olīvu izspaidu eļļu, kas legāli ražota un marķēta Savienībā, vai Savienībā legāli importēta un laista brīvā apgrozībā pirms iepriekš minētās dienas, var laist tirgū, līdz tiek izlietoti visi tās krājumi.

3) Regulas I pielikumu aizstāj ar šīs regulas I pielikuma tekstu.

4) Pievieno XX pielikumu, kā noteikts šīs regulas II pielikumā.

2. pants

Produktus, kuri ir legāli ražoti un marķēti Savienībā, vai Savienībā likumīgi importēti un laisti brīvā apgrozībā pirms 2011. gada 1. aprīļa, var laist tirgū, līdz tiek izlietoti visi to krājumi.

(¹) OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

(²) OV L 248, 5.9.1991., 1. lpp.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2011. gada 1. aprīļa.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 24. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

"I PIELIKUMS

OLĪVEĻAS ĪPAŠĪBAS

Veids	Taukskābju metilesteri (FAME) un taukskābju etilesteri (FAEE)	Skābes (%) (*)	Peroksīda skaitlis mekv. O ₂ /kg (*)	Vaski mg/kg (**)	2-glicerilmonopalmitāts (%)	Stigmastadiēns mg/kg (1)	Starpība: ECN42 (HPLC) and ECN42 (teorētiski aprēķinātā)	K ₂₃₂ (*)	K ₂₇₀ (*)	Delta-K (*)	Organoleptiskais novērtējums Defektu mediāna (Md) (*)	Organoleptiskais novērtējums Augļainuma mediāna (Mf) (*)
1. Neapstrādāta augstākā labuma olīveļļa	Σ FAME + FAEE \leq 75 mg/kg vai 75 mg/kg $< \Sigma$ FAME + FAEE \leq 150 mg/kg un (FAEE/-FAME) \leq 1,5	\leq 0,8	\leq 20	\leq 250	\leq 0,9 ja palmitīnskābes kop. saturs % \leq 14 % \leq 1,0 ja palmitīnskābes kop. saturs % $>$ 14 %	\leq 0,10	\leq 0,2	\leq 2,50	\leq 0,22	\leq 0,01	Md = 0	Mf $>$ 0
2. Neapstrādāta olīveļļa	—	\leq 2,0	\leq 20	\leq 250	\leq 0,9 ja palmitīnskābes kop. saturs % \leq 14 % \leq 1,0 ja palmitīnskābes kop. saturs % $>$ 14 %	\leq 0,10	\leq 0,2	\leq 2,60	\leq 0,25	\leq 0,01	Md \leq 3,5	Mf $>$ 0
3. Spīdīgā olīveļļa	—	$>$ 2,0	—	\leq 300 (3)	\leq 0,9 ja palmitīnskābes kop. saturs % \leq 14 % \leq 1,1 ja palmitīnskābes kop. saturs % $>$ 14 %	\leq 0,50	\leq 0,3	—	—	—	Md $>$ 3,5 (2)	—
4. Rafinēta olīveļļa	—	\leq 0,3	\leq 5	\leq 350	\leq 0,9 ja palmitīnskābes kop. saturs % \leq 14 % \leq 1,1 ja palmitīnskābes kop. saturs % $>$ 14 %	—	\leq 0,3	—	\leq 1,10	\leq 0,16	—	—
5. Olīveļļa no rafinētas un neapstrādātām olīveļļām	—	\leq 1,0	\leq 15	\leq 350	\leq 0,9 ja palmitīnskābes kop. saturs % \leq 14 % \leq 1,0 ja palmitīnskābes kop. saturs % $>$ 14 %	—	\leq 0,3	—	\leq 0,90	\leq 0,15	—	—
6. Neattīrīta olīvu izspaidu eļļa	—	—	—	$>$ 350 (4)	\leq 1,4	—	\leq 0,6	—	—	—	—	—
7. Rafinēta olīvu izspaidu eļļa	—	\leq 0,3	\leq 5	$>$ 350	\leq 1,4	—	\leq 0,5	—	\leq 2,00	\leq 0,20	—	—
8. Olīvu izspaidu eļļa	—	\leq 1,0	\leq 15	$>$ 350	\leq 1,2	—	\leq 0,5	—	\leq 1,70	\leq 0,18	—	—

(1) Izomēru kopējais saturs, kurus var (vai nevar) atdalīt ar kapilāra kolonnu

(2) Vai ja defektu mediāna ir mazāka vai vienāda ar 3,5 un augļainuma mediāna ir vienāda ar 0.

(3) Eļļas ar vasku saturu no 300 mg/kg līdz 350 mg/kg uzskata par lampantes olīveļļu, ja alifātisko spirtu kopējais saturs ir mazāks vai vienāds ar 350 mg/kg, vai eritrodiola un uvaola kopējais saturs ir mazāks vai vienāds ar 3,5%.

(4) Eļļas ar vasku saturu no 300 mg/kg līdz 350 mg/kg uzskata par nerafinētu olīvu izspaidu eļļu, ja alifātisko spirtu kopējais saturs ir lielāks par 350 mg/kg un eritrodiola un uvaola kopējais saturs ir lielāks par 3,5%.

Veids	Skābju saturs ⁽¹⁾						Kopā transoleīnskābes izomēri (%)	Kopā translinol-skābes + translinolēnskābes izomēri (%)	Sterīna sastāvs						Kopā sterīni (mg/kg)	Eritrodiols un uvaols (%) (**)
	Miristīnskābe (%)	Linolēnskābe (%)	Arahīnskābe (%)	Eikozānskābe (%)	Behēnskābe (%)	Lignoceīnskābe (%)			Holesterīns (%)	Brasikasterīns (%)	Kampesterīns (%)	Stigmasterīns (%)	Betasitosterīns (%) ⁽²⁾	Delta-7-stigmastēnols (%)		
1. Neapstrādāta augstākā labuma olīveļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,05	≤ 0,05	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
2. Neapstrādāta olīveļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,05	≤ 0,05	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
3. Spīdīgā olīveļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,10	≤ 0,10	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	—	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5 ⁽³⁾
4. Rafinēta olīveļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,20	≤ 0,30	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
5. Olīveļļas maisījums	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,20	≤ 0,30	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
6. Neattīrīta olīvu izspaidu eļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,3	≤ 0,2	≤ 0,20	≤ 0,10	≤ 0,5	≤ 0,2	≤ 4,0	—	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 2 500	> 4,5 ⁽⁴⁾
7. Rafinēta olīvu izspaidu eļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,3	≤ 0,2	≤ 0,40	≤ 0,35	≤ 0,5	≤ 0,2	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 800	> 4,5
8. Olīvu izspaidu eļļa	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,3	≤ 0,2	≤ 0,40	≤ 0,35	≤ 0,5	≤ 0,2	≤ 4,0	< Camp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 600	> 4,5

⁽¹⁾ Pārējo taukskābju saturs (%) - palmitīnskābe: 7,5 - 20,0; palmitoleīnskābe: 0,3 - 3,5; heptadekānoīnskābe: ≤ 0,3; heptadecēnskābe: ≤ 0,3; stearīnskābe: 0,5 - 5,0; oleīnskābe: 55,0 - 83,0; linolēnskābe: 3,5 - 21,0

⁽²⁾ Kopā: Delta-5,23-stigmastadienols+klerosterīns+beta-sitosterīns+sitostanol+delta-5-avenasterīns+delta-5,24-stigmastadienols.

⁽³⁾ Eļļas ar vasku saturu no 300 mg/kg līdz 350 mg/kg tiek uzskatītas par spīdīgajām olīveļļām, ja alifātisko spirtu kopējais saturs ir mazāks vai vienāds ar 350 mg/kg, vai ja eritrodiola un uvaola saturs ir mazāks vai vienāds ar 3,5%.

⁽⁴⁾ Eļļas ar vasku saturu no 300 mg/kg līdz 350 mg/kg tiek uzskatītas par neattīrītām olīvu izspaidu eļļām, ja alifātisko spirtu kopējais saturs ir lielāks par 350 mg/kg, un eritrodiola un uvaola saturs ir lielāks par 3,5%.

Piezīmes:

- Anaīžu rezultāti jāuzrāda ar tādu pašu decimālciparu skaitu aiz komata kā attiecīgajai raksturlieluma skaitliskajai vērtībai.
Pēdējais cipars jānoapaļo uz augšu, ja aiz tā nākamais cipars, kas jāatmet, ir lielāks par 4.
- Ja kaut viens raksturlielums neatbilst tam norādītajai vērtībai, šīs regulas vajadzībām var mainīt eļļas veidu vai to deklarēt par neattīrītu.
- Ja raksturlielums ir atzīmēts ar zvaigznīti (*), attiecībā uz eļļas kvalitāti tas nozīmē ka:
— spīdīgajai olīveļļai ir iespējams, ka abas attiecīgās robežvērtības vienlaicīgi atšķiras no noteiktajām;
— neapstrādātajām olīveļļām ja vismaz viena no šīm robežvērtībām atšķiras no noteiktajām vērtībām, oīls, jāmaina eļļas veids, lai gan tā jorojām jāklasificē kā viens no neapstrādātas olīveļļas veidiem
- Ja raksturlielums atzīmēts ar divām zvaigznītēm (**), attiecībā uz eļļas kvalitāti tas nozīmē, ka visu veidu olīvu izspaidu eļļām ir iespējams, ka vienlaicīgi abas robežvērtības no noteiktajām var atšķirties vienlaicīgi.”

II PIELIKUMS

"XX PIELIKUMS

Vasku, taukskābju metilesteru un taukskābju etilesteru satura noteikšana ar kapilārās kolonnas gāzu hromatogrāfijas metodi

1. MĒRĶIS

Pēc šīs metodes nosaka vasku, taukskābju metilesteru un taukskābju etilesteru saturu olīveļļās. Vaskus un alkilesterus sadala pēc oglekļa atomu skaita to molekulās. Metodi ieteicams izmantot olīveļļas atšķiršanai no olīvu izspaidu eļļas, kā arī par neapstrādātas augstākā labuma olīveļļas kvalitātes parametru, kas dod iespējas konstatēt neapstrādātas augstākā labuma olīveļļas viltojumus, kuros tā ir maisījums ar zemākas kvalitātes neapstrādātu olīveļļu, spīdīgās olīveļļas vai dearomatizētām eļļām.

2. PRINCIPS

Eļļai pievieno atbilstošu iekšējo standartu, pēc tam hidrēta silikagela kolonnā hromatogrāfiski sadala frakcijās. Iegūst frakciju, kas testēšanas apstākļos eluējas vispirms (kura ir mazāk polāra par triglicerīdiem), un to tieši analizē, izmantojot kapilārās kolonnas gāzu hromatogrāfiju.

3. APRĪKOJUMS

3.1. **Erlenmeijera kolba, 25 ml.**

3.2. **Stikla kolonna** šķidrums hromatogrāfijai, iekšējais diametrs 15 mm, augstums 30 līdz 40 cm, ar krānu.

3.3. **Gāzu hromatogrāfs**, kas piemērots darbam ar kapilāro kolonnu, ir aprīkots ar sistēmu parauga tiešai ievadīšanai kolonnā, un kuram ir šādas sastāvdaļas.

3.3.1. **Termostatējama krāsns ar temperatūras programmēšanu.**

3.3.2. **Aukstais inžektors** parauga tiešai ievadīšanai kolonnā.

3.3.3. **Liesmas jonizācijas detektors un pārveidotājs-pastiprinātājs.**

3.3.4. **Reģistrējošā iekārta-integrators** (1. piezīme) darbam ar pārveidotāju/pastiprinātāju (3.3.3.) ar atbildes reaģēšanas laiku ne lielāku par 1 s.

1. piezīme. Ja gāzu hromatogrāfijas datus ievada ar PC, var izmantot arī datorizētas sistēmas.

3.3.5. **Kapilārā kolonna, kausēta kvarca (vasku, metilesteru un etilesteru analīzei)**, garums 8-12 m, iekšējais diametrs 0,25-0,32 mm, ar 0,10-0,30 μm šķidrās fāzes (2. piezīme) slāņa pārklājumu iekšpusē.

2. piezīme. Šim nolīkam piemērotākās gatavas nopērkamās šķidrās fāzes ir SE52, SE54, u.c.

3.4. **Mikrošļirce**, 10 μl, ar rūdītu adatu, parauga tiešai ievadīšanai kolonnā.

3.5. **Elektriskais kratītājs.**

3.6. **Rotācijas iztvaicētājs.**

3.7. **Mufelkrāsns.**

3.8. **Analitiskie svāri** ar svēršanas precizitāti ± 0,1 mg.

3.9. Laboratorijas stikla trauki.

4. REAKTĪVI

- 4.1. **Silikagels**, daļiņu izmērs 60-200 µm. Silikagelu uz vismaz 4 h karsē mufelkrāsnī pie 500°C. Atdzešē un pievieno 2 % ūdens no silikagela daudzuma. Homogenizācijai labi sakrata un vismaz 12 h pirms lietošanas ievieto eksikatorā.
- 4.2. **n-heksāns**, hromatogrāfijai vai ķīmiski tīrs (tīrība jāpārbauda).

UZMANĪBU – Tvaiki var uzliesmot. Turēt pietiekamā attālumā no siltuma un dzirksteļu avotiem un atklātas uguns. Jāraugās, lai tā pudeles vienmēr būtu cieši noslēgtas. Lietošanas laikā jānodrošina pienācīga ventilācija. Jānovērš tvaiku veidošanās un jānovērš iespējamie ugunsgrēka riski, ko rada, piemēram, sildītāji vai elektroaparāti, kas nav ražoti no nedegamiem materiāliem. Ieelpojot ļoti kaitīgs, var radīt nervu šūnu bojājumus. Neieelpot tvaikus. Ja vajadzīgs, lietot piemērotus elpošanas aparātus. Nepieļaut nokļūšanu acīs vai saskari ar bojātu ādu

4.3. Etilēteris, hromatogrāfijai.

UZMANĪBU – Ļoti viegli uzliesmojošs un vidēji toksisks. Kairina ādu. Ieelpojot ļoti kaitīgs. Var radīt acu bojājumus. Iedarbība var būt aizkavēta. Var veidot sprādzienbīstamus peroksīdus. Tvaiki var uzliesmot. Turēt pietiekamā attālumā no siltuma un dzirksteļu avotiem un atklātas uguns. Jāraugās, lai tā pudeles vienmēr būtu cieši noslēgtas. Lietošanas laikā jānodrošina pienācīga ventilācija. Jānovērš tvaiku veidošanās un jānovērš iespējamie ugunsgrēka riski, ko rada, piemēram, sildītāji vai elektroaparāti, kas nav ražoti no nedegamiem materiāliem. Neiztvaicēt sausu vai gandrīz sausu. Pievienojot ūdeni vai piemērotu reducētāju, var samazināt peroksīdu veidošanos. Nedzert. Neieelpot tvaikus. Novērst ilgstošu vai atkārtotu saskari ar ādu.

4.4. n-heptāns, hromatogrāfijai, vai izooktāns.

UZMANĪBU – Uzliesmojošs. Ieelpojot ļoti kaitīgs. Turēt pietiekamā attālumā no siltuma un dzirksteļu avotiem un atklātas uguns. Jāraugās, lai tā pudeles vienmēr būtu cieši noslēgtas. Lietošanas laikā jānodrošina pienācīga ventilācija. Neieelpot tvaikus. Novērst ilgstošu vai atkārtotu saskari ar ādu.

4.5. Laurilarahidāta standartšķīdums (3. iezīme) heptānā, 0,05% (m/V) (iekšējais standarts vasku noteikšanai).

3. piezīme. Var lietot arī palmitilpalmitātu, miristilsteāratu vai arahidillaureātu.

4.6. Metilheptadekanoāta standartšķīdums heptānā, 0,02% (m/V) (iekšējais standarts metilesteru un etilesteru noteikšanai).

4.7. Sudānas 1 krāsviela (1-fenil-azo-2-naftols).

4.8. Nesējgāze: ūdeņradis vai hēlijs, tīrs, gāzu hromatogrāfijai.

BRĪDINĀJUMS

Ūdeņradis. Ļoti viegli uzliesmojošs, zem spiediena. Turēt pietiekamā attālumā no siltuma un dzirksteļu avotiem un atklātas uguns, sildītājiem vai elektroaparātiem, kas nav ražoti no nedegamiem materiāliem. Nelietojot balona vārsts jānoslēdz. Obligāti jālieto reduktors spiediena samazināšanai. Pirms balona vārsta atvēršanas jāatbrīvo reduktora atspere. Atverot vārstu, nestāvēt pret izeju no balona. Lietošanas laikā jānodrošina pienācīga ventilācija. Nepārvietot ūdeņradi no viena balona uz citu. Nemaisīt gāzi balonā. Raudzīties, lai baloni nevarētu apgāzties. Neturēt saules staros un pie siltuma avotiem. Glabāt nekorozīvā vidē. Nelietot bojātus vai nemarkētus balonus.

Hēlijs. Saspiesta gāze zem augsta spiediena. Samazina elpošanai pieejamā skābekļa daudzumu. Turēt balonu noslēgtu. Lietošanas laikā jānodrošina pienācīga ventilācija. Neieiet glabāšanas zonās, ja tajās nav pietiekamas ventilācijas. Obligāti jālieto reduktors spiediena samazināšanai. Pirms balona vārsta atvēršanas jāatbrīvo reduktora atspere. Nepārvietot gāzi no viena balona uz citu. Raudzīties, lai baloni nevarētu apgāzties. Atverot vārstu, nestāvēt pret izeju no balona. Neturēt saules staros un pie siltuma avotiem. Glabāt nekorozīvā vidē. Nelietot bojātus vai nemarkētus balonus. Neieelpot. Lietot tikai tehniskām vajadzībām.

4.9. Palīggāzes:

— ūdeņradis, tīrs, gāzu hromatogrāfijai.

— gaiss, tīrs, gāzu hromatogrāfijai.

BRĪDINĀJUMS

Gaiss. Saspiesta gāze zem augsta spiediena. Degamu vielu klātbūtnē lietot uzmanīgi, organisko savienojumu lielākas daļas pašizdeģšanās temperatūra gaisā ievērojami pazeminās pie augsta spiediena. Nelietojot balona vārsts jānoslēdz. Obligāti jālieto reduktors spiediena samazināšanai. Pirms balona vārsta atvēršanas jāatbrīvo reduktora atspere. Atverot vārstu, nestāvēt pret izeju no balona. Nepārvietot gāzi no viena balona uz citu. Nemaisīt gāzi balonā. Raudzīties, lai baloni nevarētu apgāzties. Neturēt saules staros un pie siltuma avotiem. Glabāt nekorozīvā vidē. Nelietot bojātus vai nemarkētus balonus. Gaiss ir paredzēts tehniskām vajadzībām, to nedrīkst lietot ielpošanai vai elpošanas aparātos.

5. PROCEDŪRA**5.1. Hromatogrāfijas kolonnas sagatavošana**

Suspendē 15 g silīkagela (4.1.) n-heksānā (4.2.) un pārnes kolonnā (3.2.). Nostādina. Lai hromatogrāfijas slānis būtu iespējami viendabīgāks, nostādīšanas beigās izmanto elektrisko kratītāju. Eluē 30 ml n-heksāna attīrīšanai no piemaisījumiem. Uz analītiskajiem svāriem (3.8.) 25 ml tilpuma kolbā (3.1.) ņem apmēram 500 mg analizējamā parauga iesvaru un atkarībā no sagaidāmā vasku satura pievieno vajadzīgo daudzumu iekšējā standarta, t.i., analizējot olīveļļu vai olīvu izspaidu eļļu, pievieno attiecīgi 0,1 mg vai 0,25-0,50 mg laurilarahidāta (4.5.), bet, analizējot olīveļļas, 0,05 mg metilheptadekanoāta (4.6.).

Sagatavoto paraugu ar divām 2 ml n-heksāna (4.2.) porcijām pārnes hromatogrāfijas kolonnā.

Uztur 1 mm šķīdinātāja līmeni virs absorbenta slāņa. Ar plūsmas ātrumu apmēram 15 pilieni 10 sekundēs eluē n-heksāna/etilētera (99:1) maisījumu un savāc 220 ml. (Šī **frakcija satur metilesterus, etilesterus un vaskus**). (4. piezīme) (5. piezīme).

4. *piezīme.* n-heksāna/etilētera maisījums (99:1) jāgatavo tajā pašā dienā.

5. *piezīme.* Vasku eluēšanas kontrolei parauga šķīdumam var pievienot 100 µl Sudānas I krāsvielas 1 % šķīdumu eluēšanas maisījumā.

Krāsvielas aiztures laiks ir starp vasku un triglicerīdu aiztures laiku. Tāpēc eluēšanu var pārtraukt pēc tam, kad krāsvielas sasniedz hromatogrāfijas kolonnas apakšu, jo tad visi vaski ir eluēti.

No iegūtajām frakcijām rotācijas ietvaicētājā iztvaicē gandrīz visu šķīdinātāja daudzumu. Pēdējos 2 ml iztvaicē ar vāju slāpekļa plūsmu. Savāc metilesterus un etilesterus saturošo frakciju, ko izšķīdina 2-4 ml n-heptāna vai izooktāna.

5.2. Gāzu hromatogrāfijas analīze**5.2.1. Sagatavošanas procedūra**

Kolonnā uzstāda gāzu hromatogrāfam (3.3.), pievienojot ieeju kolonnā virskolonnas sistēmai, bet kolonnas izeju detektoram. Pārbauda gāzu hromatogrāfa darbību (gāzes cilpas, detektoru, pašrakstītāju u.c.).

Kolonnā lietojot pirmo reizi, to ieteicams kondicionēt. Kolonnai laiž cauri nelielu gāzes plūsmu, un tad ieslēdz gāzu hromatogrāfu. Apmēram 4 h laikā pakāpeniski paaugstina temperatūru līdz 350°C.

Šādu temperatūru uztur vismaz 2 h, tad noregulē aparāturu darba režīmā (regulē gāzes plūsmu, iedez liesmu, pievieno elektronisko pašrakstītāju (3.3.4.), noregulē kolonnas krāsns temperatūru, noregulē detektoru u.c.). Reģistrē signālu ar jutību, kas ir vismaz divas reizes lielāka par analīzei nepieciešamo. Bāzes līnijai jābūt taisnai, bez jebkādiem signāliem, un tai nedrīkst būt dreifa.

Negatīvs taisnlīnijas dreifs liecina, ka kolonas savienojumi nav pareizi, savukārt pozitīvs dreifs norāda uz to, ka kolonna nav pienācīgi kondicionēta.

5.2.2. Darba režīma izraudzšanās vasku, metilesteru un etilesteru noteikšanai (6. piezīme)

Parasti izmanto šādu darba režīmu:

— kolonnas temperatūra:

20°C/min 5°C/min

80 °C sākumā (1') — 140 °C — 335 °C (20);

— detektora temperatūra 350°C;

— ievadītais daudzums 1 µl n-heptāna šķīduma (2–4 ml);

— nesējgāze hēlijs vai ūdeņradis ar attiecīgajai gāzei optimālo lineāro ātrumu (sk. A papildinājumā);

— instrumenta jutība: piemērota iepriekš minētajiem apstākļiem.

6. piezīme. Augstas beigu temperatūras dēļ pieļaujams pozitīvs dreifs, taču tas nedrīkst būt lielāks par 10 % no skalas pilnas vērtības.

Lai sadalītu visus vaskus, taukskābju metilesterus un etilesterus, panāktu attiecīgo signālu pietiekamu atdalīšanu (sk. 2., 3. un 4. att.) un iekšējā standarta laurilarahidāta aiztures laiku 18 ± 3 min, atbilstoši kolonnas un gāzu hromatogrāfa raksturlielumiem šos apstākļus var mainīt. Pašam reprezentatīvākajam vasku signālam jābūt lielākam par 60 % no skalas pilnas vērtības, bet metilesteru un etilesteru noteikšanai par iekšējo standartu izmantojamā metilheptadekanoāta signālam jāsasniedz skalas pilna vērtība.

Hromatogrāfiskā signāla integrēšanas parametrus nosaka tā, lai iegūtu attiecīgo signālu laukuma pareizu novērtējumu.

5.3. Analīzes veikšana

Ar 10 µl tilpuma mikrošļirci ņem 10 µl šķīduma, velkot tās virzuli atpakaļ, līdz šļirces adata ir tukša. Adatu ievada inžekcijas sistēmā un pēc 1–2 s šļirci ātri iztukšo. Pēc apmēram 5 s adatu uzmanīgi izvelk.

Reģistrāciju atkarībā no analizējamās frakcijas veic tik ilgi, līdz pilnībā eluējas vaski vai stigmastadiēni.

Bāzes līnijai noteikti jāatbilst nepieciešamajiem nosacījumiem.

5.4. Signālu identificēšana

Signālus identificē pēc izdalīšanas laika, tos salīdzinot ar tādos pašos apstākļos analizētu vasku maisījumu izdalīšanas laikiem, kas ir zināmi. Olīveļļu galveno taukskābju (palmitīnskābes un oleīnskābes) alkilesterus identificē no metilesteru un etilesteru maisījumiem.

1. att. parādīta neapstrādātas augstākā labuma olīveļļas vasku hromatogramma. 2. un 3. att. parādītas hromatogrammas divām neapstrādātām augstākā labuma olīveļļām no mazumtirdzniecības, no tām viena satur metilesterus un etilesterus, bet otra ir bez tiem. 4. att. parādītas hromatogrammas neapstrādātai augstākā labuma olīveļļai un tai pašai eļļai ar 20 % dearomatizētas eļļas piedevu.

5.5. Vasku kvantitatīvā analīze

Ar integratoru nosaka to signālu laukumu, kas atbilst iekšējam standartam laurilarahidātām un C₄₀ līdz C₄₆ alifātiskajiem esteriem.

Vasku kopējo saturu mg/kg eļļas nosaka, saskaitot visu atsevišķo vasku saturu:

$$\text{Vaski, mg/kg} = \frac{(\sum A_x) \cdot m_s \cdot 1\,000}{A_s \cdot m}$$

kur

A_x = attiecīgajam esterim atbilstošā signāla laukums, skaitītāja vienībās,

A_s = iekšējam standartam laurilarahidātām atbilstošā signāla laukums, skaitītāja vienībās,

m_s = pievienotā iekšējā standarta laurilarahidāta masa miligramos,

m = noteikšanai ņemtā parauga masa gramos.

5.5.1. Metilesteru un etilesteru kvantitatīvā analīze

Ar integratoru nosaka to signālu laukumu, kas atbilst iekšējam standartam metilheptadekanoātam, C₁₆ un C₁₈ taukskābju metilesteriem C₁₆ un C₁₈ taukskābju etilesteriem.

Katra alkilestera saturu mg/kg eļļas nosaka šādi:

$$\text{Esteris, mg/kg} = \frac{A_x \cdot m_s \cdot 1\,000}{A_s \cdot m}$$

kur

A_x = attiecīgajam C₁₆ un C₁₈ esterim atbilstošā signāla laukums, skaitītāja vienībās,

A_s = iekšējam standartam metilheptadekanoātam atbilstošā signāla laukums, skaitītāja vienībās,

m_s = pievienotā iekšējā standarta metilheptadekanoāta masa miligramos,

m = noteikšanai ņemtā parauga masa gramos.

6. REZULTĀTU IZTEIKŠANA

Norāda dažādu C₄₀ līdz C₄₆ vasku (7. piezīme) satura summu mg/kg eļļas.

Norāda atsevišķi C₁₆ līdz C₁₈ metilesteru un etilesteru satura summu un to kopējo summu.

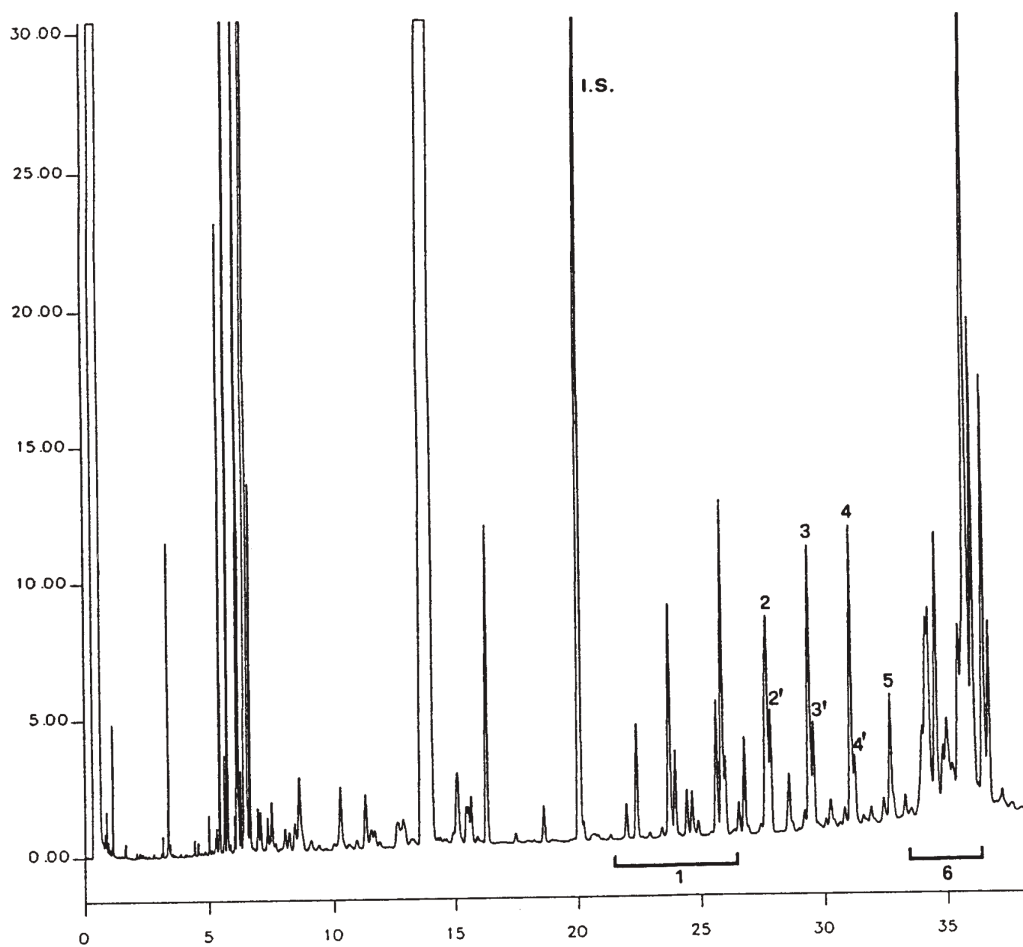
Rezultātus izsaka, noapaļojot līdz vienam mg/kg.

7. piezīme. Kvantitatīvai noteikšanai izmanto signālus, kas attiecas uz C₄₀–C₄₆ esteriem ar oglekļa atomu pāra skaitli molekulā pēc olīveļļā esošo vasku hromatogrammas piemēra pievienotajā attēlā. Identifikācijas nolūkiem, ja C₄₆ esteris ir sašķelts, ieteicams analizēt olīvu izspaidu eļļas vasku frakciju, kur C₄₆ signāls ir atšķirams, jo ir lielākais.

Norāda metilesteru un etilesteru satura attiecību.

1. attēls

Oliveļļas vasku frakcijas gāzu hromatogrammas piemērs (*)



Taukskābju metilesteru un etilesteru signāli ar aiztures laiku no 5 līdz 8 min

Paskaidrojumi:

I.S. = Laurilarahidāts

1 = Diterpēnesteri

2+2' = C₄₀ esteri

3+3' = C₄₂ esteri

4+4' = C₄₄ esteri

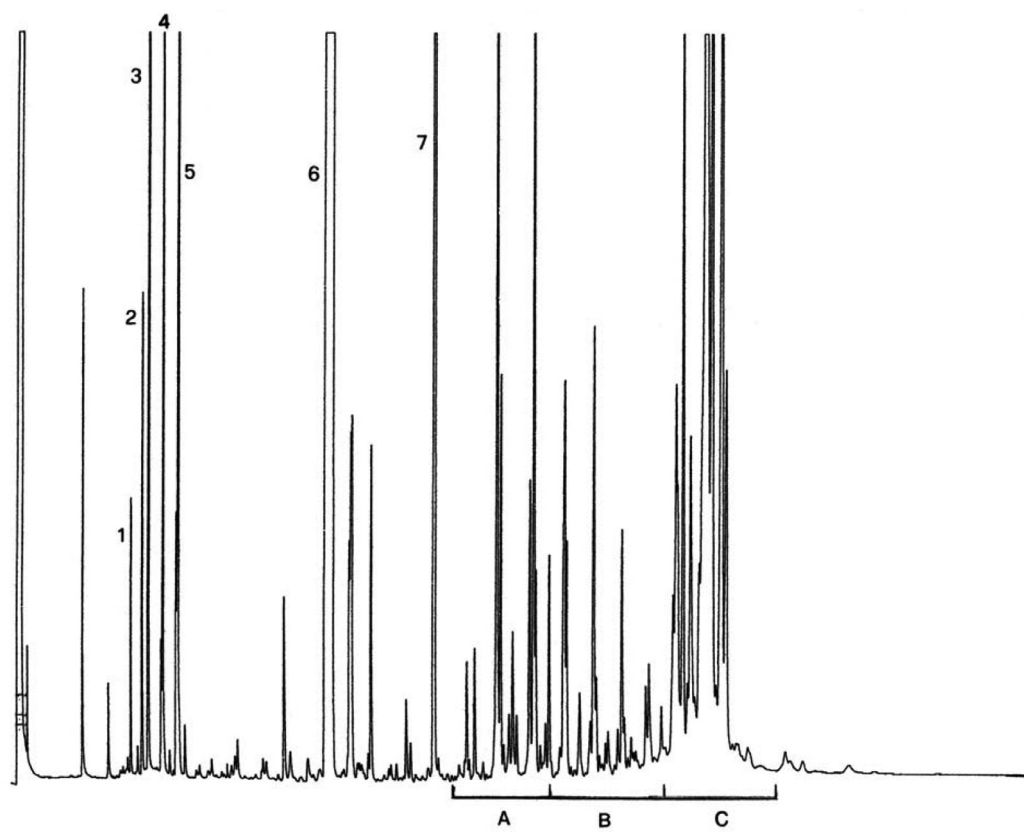
5 = C₄₆ esteri

6 = Sterīna esteri un triterpēnspti

(*) Pēc sterīna esteri eluēšanas hromatogrammā nedrīkst būt nekādu būtisku signālu (triglicerīdi).

2. attēls

Neapstrādātas olīveļļas metilesteri, etilesteri un vaski

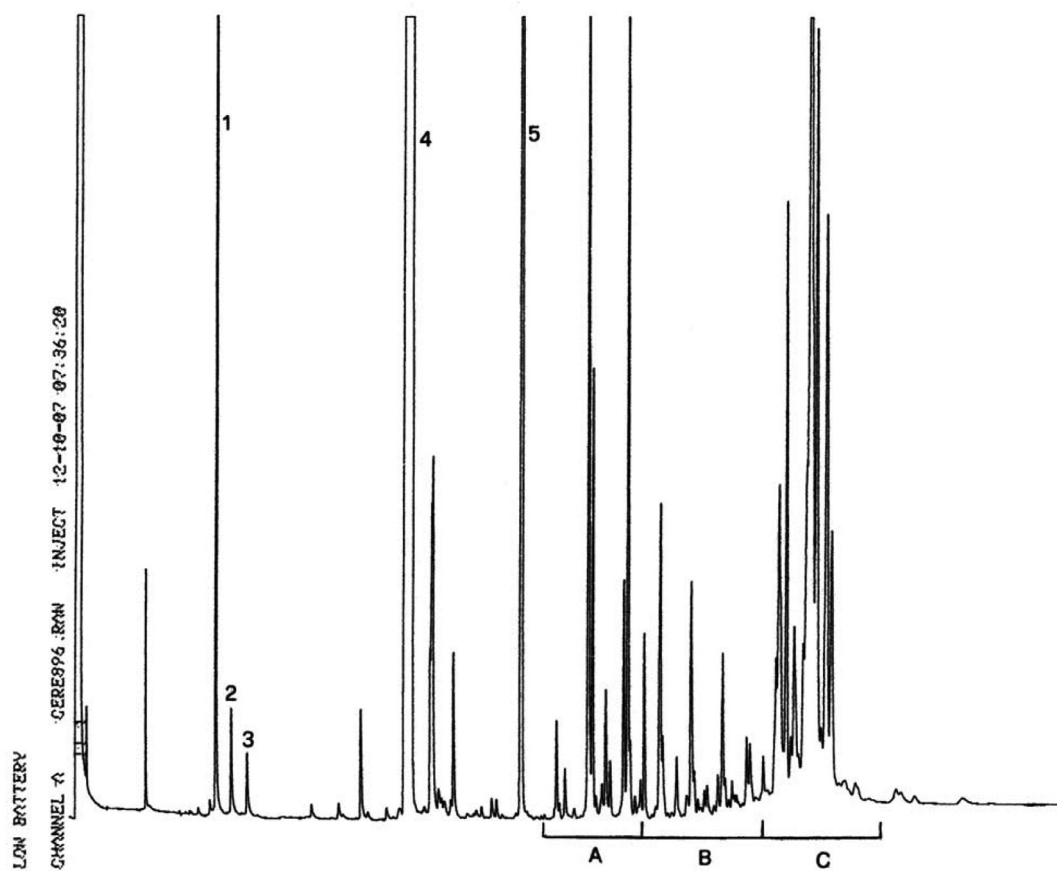


Paskaidrojumi:

- 1 – Metil- C₁₆
- 2 – Etil- C₁₆
- 3 – Metilheptadekanoāts,
- 4 – Metil- C₁₈
- 5 – Etil- C₁₈
- 6 – Skvalēns
- 7 – Laurilarahidāts, I.S.
- A – Diterpēnesteri
- B – Vaski
- C – Sterīna esteri un triterpēnesteri

3. attēls

Neapstrādātas augstākā labuma olīveļļas metilesteri, etilesteri un vaski

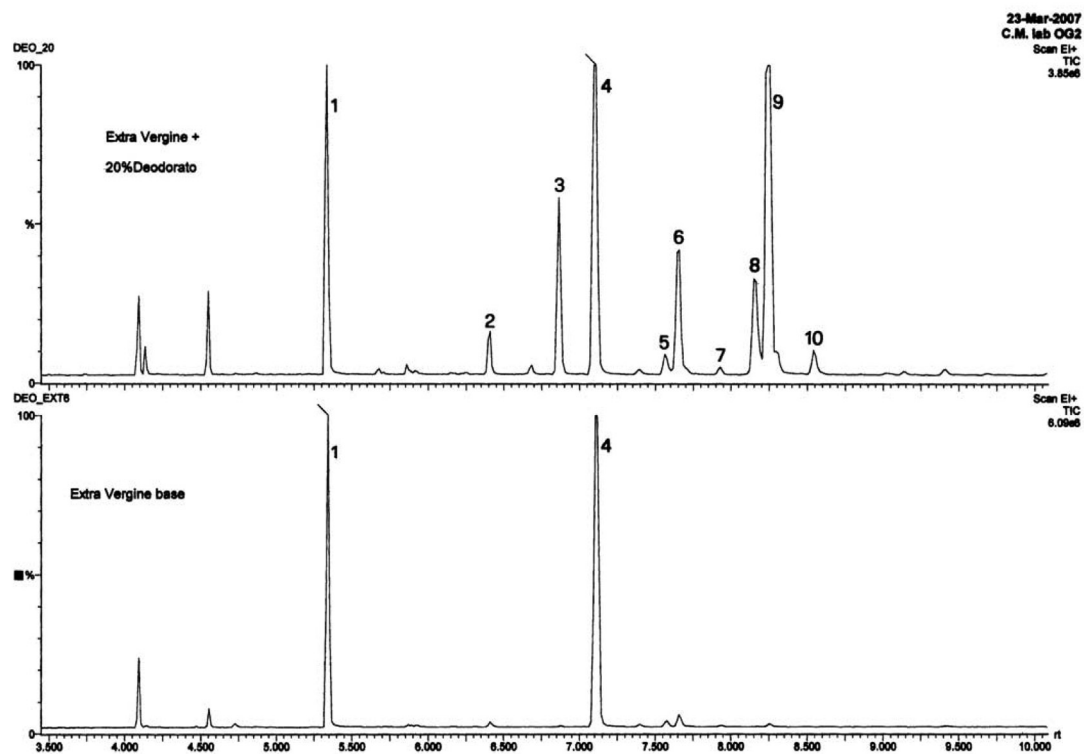


Paskaidrojumi:

- 1 – Metilheptadekanoāts, *I.S.*
- 2 – Metil- C₁₈
- 3 – Etil- C₁₈
- 4 – Skvalēns
- 5 – Laurilarahidāts, *I.S.*
- A – Diterpēnesteri
- B – Vaski
- C – Sterīna esteri un triterpēnesteri

4. attēls

Neapstrādātas olīveļļas hromatogrammas daļa un hromatogrammas daļa tai pašai eļļai ar dearomatizētas eļļas piedevu



Paskaidrojumi:

- 1 – Metilmiristāts, *I.S.*
- 2 – Metilpalmitāts
- 3 – Etilpalmitāts
- 4 – Metilheptadekanoāts, *I.S.*
- 5 – Metilinoleāts
- 6 – Metiloleāts
- 7 – Metilstearāts
- 8 – Etilinoleāts
- 9 – Etiloleāts
- 10 – Etilstearāts

*A papildinājums***Gāzes lineārā ātruma noteikšana**

Pēc darba režīma iestatišanas gāzu hromatogrāfā ievada 1 līdz 3 μ l metāna (vai propāna). Mēra laiku, kas pāiet kamēr gāze iziet caur kolonnu, no tās ievadīšanas līdz signāla parādīšanās brīdim (t_M).

Lineāro ātrumu cm/s aprēķina pēc formulas L/t_M , kur L ir kolonnas garums centimetros, un t_M - laiks sekundēs.”

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 62/2011

(2011. gada 26. janvāris),

ar kuru paredz ICES 27. un 28.2. apakšrajonā 2011. gadā nepiemērot noteiktus zvejas piepūles limitus atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 18. septembra Regulu (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto, groza Regulu (EEK) Nr. 2847/93 un atceļ Regulu (EK) Nr. 779/97 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 29. panta 2. punktu,

ņemot vērā Dānijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Somijas, Vācijas un Zviedrijas iesniegtos ziņojumus,

ņemot vērā Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) atzinumu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 1098/2007 ir paredzēti noteikumi par zvejas piepūles limitu noteikšanu attiecībā uz mencu krājumiem Baltijas jūrā.
- (2) Pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1098/2007, II pielikumā Padomes 2010. gada 29. novembra Regulai (ES) Nr. 1124/2010, ar ko 2011. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā ⁽²⁾, 2011. gadam ir noteikti zvejas piepūles limiti Baltijas jūrā.
- (3) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1098/2007 29. panta 2. punktu Komisija var nolemt 27. un 28.2. apakšrajonā

nepiemērot noteiktus zvejas piepūles limitus, ja iepriekšējā pārskata periodā mencu nozveja ir bijusi mazāka par noteiktu robežvērtību.

- (4) Ņemot vērā dalībvalstu iesniegtos ziņojumus un ZZTEK ieteikumu, 2011. gadā 27. un 28.2. apakšrajonā šie zvejas piepūles limiti nav jāpiemēro.
- (5) Regulu (EK) Nr. 1124/2010 piemēro no 2011. gada 1. janvāra. Lai nodrošinātu atbilstību minētajai regulai, šī regula jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no tās pašas dienas.
- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Zvejniecības un akvakultūras komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

ICES 27. un 28.2. apakšrajonā 2011. gadā nepiemēro Regulas (EK) Nr. 1098/2007 8. panta 1. punkta b) apakšpunktu, 3., 4. un 5. punktu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2011. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 26. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ OV L 248, 22.9.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 318, 4.12.2010., 1. lpp.

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 63/2011**(2011. gada 26. janvāris),****ar ko nosaka sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus attiecībā uz atkāpi no īpatnējo CO₂ emisiju mērķiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. pantu****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Regulu (EK) Nr. 443/2009, ar ko, īstenojot daļu no Kopienas integrētās pieejas CO₂ emisiju samazināšanai no vieglajiem transportlīdzekļiem, nosaka emisijas standartus jauniem vieglajiem automobiļiem ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 11. panta 8. punktu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. pantu mazie un specifisko modeļu ražotāji var iesniegt pieteikumus par alternatīviem emisiju samazinājuma mērķiem saistībā ar konkrētā ražotāja automobiļu potenciālajām iespējām samazināt īpatnējās CO₂ emisijas un ņemot vērā ražoto automobiļu tipu tirgus īpašības.
- (2) Nosakot mazo ražotāju emisiju samazināšanas potenciālu, jānovērtē pieteicēja ekonomiskās un tehniskās iespējas. Šim nolūkam pieteicējam jāiesniedz sīka informācija par savu saimniecisko darbību, kā arī informācija par automobiļos izmantotajām CO₂ samazināšanas tehnoloģijām. Pieprasītā informācija ietver datus, kas ir viegli pieejami pieteicējam, un tam nevajadzētu radīt papildu administratīvo slogu.
- (3) Lai nodrošinātu saskaņību starp emisiju samazināšanas mērķiem, kas izvirzīti mazajiem un specifisko modeļu ražotājiem, un lai nenostādītu neizdevīgā stāvoklī tos mazos ražotājus, kuri samazināja savas vidējās īpatnējās CO₂ emisijas līdz 2012. gadam, šo ražotāju īpatnējo CO₂ emisiju mērķi jāsalīdzina ar to sākotnējām vidējām īpatnējām CO₂ emisijām 2007. gadā. Ja šādu datu nav, mērķis jāsalīdzina ar vidējām īpatnējām CO₂ emisijām 2007. gadam tuvākajā kalendārajā gadā.
- (4) Lai ņemtu vērā dažu mazo ražotāju ierobežoto produktu piedāvājumu un tādejādi arī emisiju samazinājuma pasākumu izplatības ierobežoto apjomu attiecībā pret visiem automobiļiem, pieteicējiem jāatļauj izvēlēties vai nu vienotu ikgadēju īpatnējo emisiju mērķi atkāpes

periodam, vai atšķirīgus gada mērķus, kuri atkāpes perioda beigās novestu pie emisiju samazinājuma salīdzinājumā ar 2007. gada pamatlīmeni.

- (5) Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punkts ļauj noteiktiem specifisku modeļu ražotājiem izmantot alternatīvu īpatnējo emisiju mērķi, kas ir par 25 % zemāks nekā to vidējās īpatnējās CO₂ emisijas 2007. gadā. Līdzvērtīgs īpatnējo emisiju samazināšanas mērķis, kas balstās uz labākajām pieejamām CO₂ emisiju samazināšanas tehnoloģijām 2007. gadā, būtu jānosaka gadījumos, kad nav informācijas par ražotāja vidējām īpatnējām CO₂ emisijām 2007. gadā. Lai labākās pieejamās CO₂ emisiju samazināšanas tehnoloģijas noteikšanas nolūkos nošķirtu dažādās tirgus īpašības, kādas noteiktas masas automobiļiem, jāizmanto maksimālās jaudas attiecība pret automobiļa masu.
- (6) Lai mazajiem un specifisku modeļu ražotājiem būtu skaidri zināms emisiju pamatlīmenis, lai noteiktu īpatnējo emisiju mērķus, pēc oficiālas apspriešanās ar dalībvalstīm un galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Eiropas (ACEA), Japānas (JAMA) un Korejas (KAMA) automobiļu ražotāju asociācijām un Eiropas Maza apjoma ražotāju asociāciju (ESCA), tika izstrādāts ražotāju saraksts un to vidējās īpatnējās CO₂ emisijas Savienībā 2007. gadā.
- (7) Izņēmumi attiecībā uz publisku piekļuvi ir jāpiemēro tādai informācijai atkāpes piemērošanas pieteikumā, kuras izpaušana varētu kaitēt komerciālo interešu aizsardzībai, jo īpaši informācijai par ražotāja produktu plānošanu, paredzamajām izmaksām un ietekmi uz uzņēmuma rentabilitāti. Komisija publicēs internetā lēmumus par atkāpes piešķiršanu.
- (8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Klimata pārmaiņu komitejas atzinumu, kura izveidota atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 280/2004/EK ⁽²⁾ 9. pantam.

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šī regula precizē, kāda informācija jāsniedz ražotājiem, lai pierādītu, ka ir izpildīti nosacījumi, lai varētu piemērot atkāpi atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. vai 4. punktam.

⁽¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.

2. pants

Definīcijas

Papildus definīcijām, kas izklāstītas Regulas (EK) Nr. 443/2009 2. un 3. pantā, piemēro šādas definīcijas:

- a) "pieteicējs" ir ražotājs Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. vai 4. punkta nozīmē;
- b) "automobiļa parametri" ir automobiļa rādītāji, tostarp masa, tā īpatnējās CO₂ emisijas, vietu skaits, motora veiktspēja, jaudas un masas attiecība un maksimālais ātrums;
- c) "tirgus īpašības" ir informācija par automobiļa parametriem un to automobiļu nosaukumi un cenu diapazoni, kuri tieši konkurē ar automobiļiem, attiecībā uz kuriem tiek lūgta atkāpes piemērošana;
- d) "sava ražotne" ir ražošanas vai montāžas cehs, ko izmanto vienīgi pieteicējs jaunu vieglo automobiļu ražošanai vai montāžai vienīgi šā ražotāja vajadzībām, tostarp attiecīgā gadījumā eksportam paredzētu vieglo automobiļu ražošanai vai montāžai;
- e) "savs konstruktoru birojs" ir birojs, kurā viss automobilis tiek konstruēts un izstrādāts un kurš atrodas pieteicēja kontrolē un ekskluzīvā lietošanā.

3. pants

Pieteikums atkāpei saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. un 4. punktu

1. Pieteikumu atkāpei atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punktam pieteicējs iesniedz saskaņā ar formātu, kas norādīts šīs regulas I pielikumā, un iekļauj tajā šīs regulas 4. panta 1. punktā un 5. pantā norādīto informāciju.
2. Pieteikumu atkāpei atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punktam pieteicējs iesniedz saskaņā ar formātu, kas norādīts šīs regulas II pielikumā, un iekļauj tajā šīs regulas 4. panta 2. punktā un 6. pantā norādīto informāciju.

4. pants

Informācija par atbilstības kritērijiem

1. Pieteicējs iesniedz šādu informāciju par atbilstības kritērijiem:
 - a) informācija par ražotāja vai saistītu ražotāju grupas īpašumtiesību struktūru kopā ar attiecīgu deklarāciju, kas norādīta III pielikumā;
 - b) ražotājs, kurš iesniedz pieteikumu atkāpei atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punktam, vai saistītu ražotāju grupa, kura iesniedz pieteikumu atbilstoši minētās regulas 11. panta 1. punkta b) apakšpunktam, vai saistītu ražotāju grupas dalībnieks, kurš iesniedz pieteikumu atbilstoši minētās regulas 11. panta 1. punkta c) apakšpunktam,

norāda to vieglo automobiļu skaitu, kuri oficiāli reģistrēti Savienībā trīs kalendāro gadu laikā pirms pieteikuma datuma, vai, ja šādi dati nav pieejami, norāda:

- vai nu uz pārbaudāmiem datiem balstītu aplēsi par to automobiļu skaitu, kas reģistrēti b) apakšpunktā norādītajā laika posmā un par kuriem pieteicējs ir atbildīgs,
- vai arī, ja b) apakšpunktā norādītajā laika posmā nav reģistrēts neviens automobilis, to automobiļu skaitu, kas reģistrēti pēdējā kalendārajā gadā, par kuru šādi dati ir pieejami.

2. Pieteicējs, kurš iesniedz pieteikumu atkāpei atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punktam, iesniedz šā panta 1. punkta b) apakšpunktā norādītos datus tikai par kalendāro gadu pirms pieteikuma datuma.

5. pants

Īpatnējo emisiju mērķis un samazinājuma potenciāls saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 2. punktu

1. Pieteicējs iesniedz vidējās īpatnējās CO₂ emisijas par tā 2007. gadā reģistrētajiem vieglajiem automobiļiem, ja vien vidējās īpatnējās CO₂ emisijas par minēto gadu nav uzskaitītas šīs regulas IV pielikumā. Ja šāda informācija nav pieejama, pieteicējs iesniedz vidējās īpatnējās CO₂ emisijas par tā vieglajiem automobiļiem, kuri reģistrēti 2007. gadam sekojošajā tuvākajā kalendārajā gadā.
2. Pieteicējs iesniedz šādu informāciju par savu darbību:
 - a) par kalendāro gadu pirms pieteikuma datuma – darbinieku skaits un ražotnes lielums kvadrātmetros;
 - b) ražotnes darbības modelis, norādot, kuras konstruēšanas un ražošanas darbības veic pieteicējs vai ārpakalpojumu sniedzējs;
 - c) saistīta uzņēmuma gadījumā – vai tehnoloģija ražotājiem ir kopīga un kuras no darbībām veic ārpakalpojumu sniedzējs;
 - d) par pieciem kalendārajiem gadiem pirms pieteikuma datuma – pārdošanas apjomi, gada apgrozījums, tīrā peļņa, pētniecības un izstrādes izdevumi un, ja tas ir saistīts uzņēmums, tad arī neto pārskaitījumi mātessabiedrībai;
 - e) pieteicēja tirgus īpašības;
 - f) cenrādis visām automobiļu versijām, kurām tiks piemērota atkāpe, kalendārajā gadā pirms pieteikuma datuma un paredzamais cenrādis automobiļiem, kurus plānots izlaist un kuriem tiks piemērota atkāpe.

Ja pieteikumu iesniedz ražotājs, kurš ir atbildīgs par vairāk nekā 100 automobiļiem gadā, d) apakšpunktā minētajai informācijai pievieno oficiāli apstiprinātus pārskatus vai to apstiprina neatkarīgs revidents.

3. Pieteicējs iesniedz šādu informāciju par savām tehniskajām iespējām:

- a) 2007. gadā tirgū laistajos vieglajos automobiļos izmantoto CO₂ samazināšanas tehnoloģiju saraksts vai, ja šādi dati nav pieejami, minētie dati par 2007. gadam sekojošo tuvāko kalendāro gadu, vai, ja ražotāji plāno ienākt tirgū, par to gadu, kurā tiks uzsākta atkāpes piemērošana;
- b) CO₂ samazināšanas tehnoloģiju saraksts, kuras tiek izmantotas vieglajos automobiļos emisiju samazināšanas programmas ietvaros, un šo tehnoloģiju papildu izmaksas katrai automobiļa versijai, kurai tiek piemērota atkāpe.

4. Pieteicējs saskaņā ar tā emisiju samazināšanas iespējām ierosina īpatnējo emisiju mērķi atkāpes laikposmam. Pieteicējs var arī ierosināt ikgadējos īpatnējo emisiju mērķus.

Īpatnējo emisiju mērķi vai ikgadējos īpatnējo emisiju mērķus nosaka tā, lai vidējās īpatnējās emisijas, beidzoties atkāpes laikposmam, būtu samazinātas salīdzinājumā ar 1. punktā norādītajām vidējām īpatnējām CO₂ emisijām.

5. Īpatnējo emisiju mērķim vai ikgadējiem īpatnējo emisiju mērķiem, ko ierosinājis pieteicējs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 2. punkta d) apakšpunktu, pievieno jauno automobiļu īpatnējo CO₂ emisiju samazināšanas programmu.

Samazināšanas programmā norāda šādus datus:

- a) CO₂ samazināšanas tehnoloģiju ieviešanas grafiks pieteicēja automobiļos;
- b) prognozētais reģistrāciju skaits Savienībā gada laikā atkāpes laikposmā un gaidāmās vidējās īpatnējās CO₂ emisijas un vidējā masa;
- c) ikgadējo īpatnējo emisiju mērķu gadījumā – ikgadējais īpatnējo CO₂ emisiju uzlabojums tām automobiļu versijām, kuru ražošanā ir ieviestas CO₂ samazināšanas tehnoloģijas.

6. To, vai pieteicējs ievēro īpatnējo emisiju mērķi vai ikgadējos īpatnējos emisiju mērķus, novērtē saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 9. pantu katru gadu atkāpes laikposmā.

6. pants

Samazināšanas mērķis atkāpei saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punktu

1. Pieteicējs iesniedz vidējās īpatnējās CO₂ emisijas par tā 2007. gadā reģistrētajiem vieglajiem automobiļiem, ja vien vidējās īpatnējās CO₂ emisijas par minēto gadu nav uzskaitītas šīs regulas IV pielikumā.

2. Samazināšanas mērķis, kurš noteikts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punktu, tiek piemērots attiecībā uz pamatlīmeņa vidējām īpatnējām CO₂ emisijām, kā tas noteikts 1. punktā.

3. Ja nav informācijas par ražotāja vidējām īpatnējām CO₂ emisijām 2007. gadā, pieteicējs iesniedz informāciju par visu tā ražoto automobiļu tipu parametriem, kā arī norāda to pieteicēja ražoto automobiļu skaitu, kuri pēc pieteicēja prognozēm tiks reģistrēti Savienībā atkāpes piemērošanas pirmajā gadā. Pieteicējs norāda, kurai no V pielikumā iekļautajā tabulā norādītajām automobiļu klasēm atbilst katrs automobiļa variants.

4. Īpatnējo emisiju mērķis tiek aprēķināts ik gadus, balstoties uz 25 % samazinājumu salīdzinājumā ar pamatlīmeni katrai automobiļu klasei, kas noteikts V pielikumā.

7. pants

Komisijas novērtējums

1. Ja Komisija nav izteikusi iebildumus deviņu mēnešu laikā pēc pilnīga pieteikuma oficiālas saņemšanas atbilstoši Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. vai 4. punktam, attiecīgie nosacījumi, lai piemērotu atkāpi, tiek uzskatīti par izpildītiem. Ja Komisija konstatē, ka pieteikums ir nepilnīgs, var tikt pieprasīta papildu informācija. Ja papildu informācija netiek iesniegta pieprasījumā norādītajā termiņā, Komisija var noraidīt pieteikumu.

Ja pieteikums tiek noraidīts sakarā ar nepilnībām vai sakarā ar Komisijas secinājumu, ka paredzētais īpatnējo emisiju mērķis ir pretrunā pieteicēja samazināšanas iespējām, pieteicējs var iesniegt papildinātu vai pārskatītu atkāpes pieteikumu.

2. Pieteikumus nosūta drukātā un elektroniskā formātā, adresējot tos Eiropas Komisijas Ģenerālsēkretariātam, 1049 Brisele, Beļģija, ar norādi "Atkāpe saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 443/2009". Elektroniskā versija tiek nosūtīta arī uz I pielikumā norādīto funkcionālo pastkasti.

3. Ja informācija, kas ietverta pieteikumā, ir atzīta par nepareizu vai neprecīzu, lēmums par atkāpes piešķiršanu tiek atcelts.

8. pants

Publiska piekļuve informācijai

1. Pieteicējam, kas uzskata, ka pieteikumā sniegto informāciju nedrīkst izpaust saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 9. punktu, tas ir jānorāda pieteikumā un jāpamato, kāpēc publiskošana var kaitēt pieteicēja komerciālo interešu aizsardzībai, tostarp intelektuālajam īpašumam.

2. Izņēmums no tiesībām uz publisku piekļuvi dokumentiem, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1049/2001⁽¹⁾ 4. panta 2. punktā, tiek uzskatīts par piemērojamu šādiem informācijas veidiem:

- a) sīkāka informācija par 5. pantā minēto samazināšanas programmu, un jo īpaši informācija par ražotāja produktu portfeļa attīstību;

⁽¹⁾ OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.

- b) CO₂ samazināšanas tehnoloģiju paredzamā ietekme uz ražošanas izmaksām, automobiļu pirkuma cenām un uzņēmuma rentabilitāti.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 26. janvārī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

Standartformāts atkāpes pieteikumam, kas jāiesniedz ražotājiem, kuri atbilst Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkta kritērijiem

Elektronisko pieteikuma versiju nosūta uz šādu e-pasta adresi:

EC-CO2-LDV-IMPLEMENTATION@ec.europa.eu

1. Ražotāja vai saistītu ražotāju grupas nosaukums, adrese un kontaktpersona

Ražotāja nosaukumi	Pasta adrese	Kontaktpersonas vārds	Kontaktpersonas e-pasts	Kontaktpersonas tālrunis

2. Atbilstības kritēriji

2.1. Vai pieteicējs ietilpst kādā saistītu ražotāju grupā?

JĀ (jāpievieno III pielikumā norādītā deklarācija)

NĒ

2.2. Vai pieteicējs ietilpst kādā saistītu ražotāju grupā, taču izmanto pats savu ražotni un konstruktoru biroju?

JĀ (jāpievieno III pielikumā norādītā deklarācija; skatīt 2.3. punktu)

NĒ (skatīt 2.4. un 2.5. punktu)

2.3. Reģistrāciju skaits Savienībā, ja pieteikums attiecas uz nesaistītu ražotāju vai saistītu ražotāju, kurš izmanto pats savu ražotni un savu konstruktoru biroju:

2.3.1. Oficiālais skaits trijos kalendārajos gados pirms pieteikuma datuma

Gads			
Reģistrāciju skaits ES			

2.3.2. Ja 2.3.1. punktā minētais oficiālais skaits par tajā norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt aplēsi, kas balstīta uz pārbaudāmiem datiem

Gads			
Reģistrāciju skaits ES			

2.3.3. Ja 2.3.1. un 2.3.2. punktā norādītais skaits par norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt skaitu par pēdējo kalendāro gadu, par kuru šādi dati ir pieejami

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

2.4. Ja pieteikums attiecas uz saistītu ražotāju grupu, norādīt šādus datus:

Ražotāja nosaukumi	Pasta adrese	Kontaktpersonas vārds	Kontaktpersonas e-pasts	Kontaktpersonas tālrunis

- 2.5. Saistītu ražotāju grupas reģistrāciju skaits Savienībā, ja pieteikums attiecas uz saistītu ražotāju grupu un pieteicējs neizmanto pats savu ražotni un savu konstruktoru biroju

- 2.5.1. Oficiālais skaits trijos kalendārajos gados pirms pieteikuma datuma

Gads			
Reģistrāciju skaits ES			

- 2.5.2. Ja 2.5.1. punktā minētais oficiālais skaits par tajā norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt aplēsi, kas balstīta uz pārbaudāmiem datiem

Gads			
Reģistrāciju skaits ES			

- 2.5.3. Ja 2.5.1. un 2.5.2. punktā norādītais skaits par norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt skaitu par pēdējo kalendāro gadu, par kuru šādi dati ir pieejami

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

3. Pieprasītais atkāpes ilgums

Kalendāro gadu skaits (ne vairāk kā pieci)	
--	--

4. Ierosinātais īpatnējo emisiju mērķis, kas aprēķināts kā vidējais rādītājs par visiem automobiļiem atkāpes piemērošanas periodā, vai atsevišķi īpatnējo emisiju mērķi ikgadēju samazinājumu gadījumā (g CO₂/km)

Gads					
Vidējo īpatnējo emisiju mērķis (g CO ₂ /km)					

5. Informācija par uzņēmumu

- 5.1. Vidējās īpatnējās CO₂ emisijas 2007. gadā, ja tās nav iekļautas IV pielikumā (vai, ja tās nav pieejamas, tad par 2007. gadam sekojošo tuvāko kalendāro gadu)
- 5.2. Darbinieku skaits kalendārajā gadā pirms pieteikuma datuma
- 5.3. Ražotnes lielums kvadrātmetros kalendārajā gadā pirms pieteikuma datuma
- 5.4. Pārdošanas apjomi par pieciem gadiem pirms pieteikuma datuma

Gads					
Pārdošanas apjomi					

- 5.5. Gada apgrozījums par pieciem gadiem pirms pieteikuma datuma

Gads					
Apgrozījums					

- 5.6. Tirgus īpašības

Informācija par plānotajiem produktiem, kas nav pieejami tirgū pieteikuma brīdī, ir jāsniedz šā pieteikuma konfidencialajā iedaļā:

- a) automobiļa parametri;
- b) tieši konkurējošo automobiļu nosaukumi un cenu diapazoni gadā pirms pieteikuma datuma;

c) to automobiļu cenrādis, kuriem tiks piemērota atkāpe, kalendārajā gadā pirms pieteikuma datuma vai pieteikuma datumam tuvākajā gadā.

5.7. Ražotnes darbības modeļa īss apraksts

PIETEIKUMA KONFIDENCIĀLĀ IEDAĻA

5.8. Tīrā peļņa par pieciem gadiem pirms pieteikuma datuma

Gads					
Tīrā peļņa					

5.9. Pētniecības un izstrādes izdevumi par pieciem gadiem pirms pieteikuma datuma

Gads					
Pētniecības un izstrādes izdevumi					

5.10. Neto finansiālie pārskaitījumi mātes uzņēmumam saistītu uzņēmumu gadījumā par pieciem gadiem pirms pieteikuma datuma

Gads					
Neto pārskaitījumi					

6. **Informācija par vieglajiem automobiļiem, kuri tiks laisti Savienības tirgū un par kuriem pieteicējs būs atbildīgs**

6.1. Tirgus īpašības

6.1.1. Automobiļa parametri

6.1.2. Tieši konkurējošo automobiļu nosaukumi un cenu diapazoni gadā pirms pieteikuma datuma

6.1.3. Paredzamais to automobiļu cenrādis, kuriem tiks piemērota atkāpe

7. **Pieteicēja tehniskās iespējas**

7.1. To CO₂ samazināšanas tehnoloģiju saraksts, kuras tika izmantotas pieteicēja ražotajos automobiļos 2007. gadā

7.2. Ja 7.1. punktā minētais saraksts nav pieejams, jāiesniedz saraksts par 2007. gadam sekojošo tuvāko kalendāro gadu

7.3. Ja pieteicējs plāno ienākt Savienības tirgū, 7.1. punktā minētais saraksts ir jāiesniedz par pirmo atkāpes piemērošanas gadu

8. **Pieteicēja emisiju samazināšanas programma**

8.1. CO₂ samazināšanas tehnoloģiju ieviešanas grafiks attiecībā uz visiem automobiļiem

8.2. Paredzētais vidējais lielums attiecībā uz visiem automobiļiem atkāpes laikposmā

8.2.1. Gada reģistrāciju skaits Savienībā atkāpes laikposmā

8.2.2. Paredzētā to automobiļu vidējā masa, kuri tiks laisti Savienības tirgū

8.2.3. Paredzētās to automobiļu vidējās īpatnējās CO₂ emisijas, kuri tiks laisti Savienības tirgū

8.3. CO₂ samazināšanas tehnoloģijas, kuras tiks ieviestas attiecībā uz pieteicēja ražotajiem automobiļiem samazināšanas programmas ietvaros

8.4. Papildu izmaksas par vienu automobiļa versiju, ko izraisa tehnoloģiju ieviešana minētās programmas ietvaros

8.5. Ikgadējo īpatnējo emisiju mērķu gadījumā – ikgadējais īpatnējo CO₂ emisiju uzlabojums tām automobiļu versijām, kuru ražošanā ir ieviestas CO₂ samazināšanas tehnoloģijas

II PIELIKUMS

Standartformāts atkāpes pieteikumam, kas jāiesniedz ražotājiem, kuri atbilst Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 4. punkta kritērijiem

PIETEIKUMA PUBLISKĀ IEDAĻA

1. **Ražotāja vai saistītu ražotāju grupas nosaukums, adrese un kontaktpersona**

Ražotāja nosaukumi	Pasta adrese	Kontaktpersonas vārds	Kontaktpersonas e-pasts	Kontaktpersonas tālrunis

2. **Atbilstības kritēriji**

2.1. Vai pieteicējs ietilpst kādā saistītu ražotāju grupā?

 JĀ (jāpievieno III pielikumā norādītā deklarācija; skatīt 2.3. punktu) NĒ (skatīt 2.2. punktu)

2.2. Reģistrāciju skaits Savienībā, ja pieteikums attiecas uz nesaistītu ražotāju:

2.2.1. Oficiālais skaits pēdējā kalendārajā gadā pirms pieteikuma datuma

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

2.2.2. Ja 2.2.1. punktā minētais oficiālais skaits par tajā norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt aplēsi, kas balstīta uz pārbaudāmiem datiem

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

2.2.3. Ja 2.2.1. un 2.2.2. punktā norādītais skaits par norādīto laikposmu nav pieejams, norādīt skaitu par pēdējo kalendāro gadu, par kuru šādi dati ir pieejami

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

2.3. Ja pieteikums attiecas uz saistītu ražotāju grupu:

2.3.1. Saistīto ražotāju nosaukumi

2.3.2. Reģistrāciju skaits Savienībā kalendārajā gadā pirms saistīto ražotāju grupas pieteikuma datuma

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

2.3.3. Ja 2.3.2. punktā norādītais skaits nav pieejams, jānorāda uz pārbaudāmiem datiem balstīts skaits vai aplēse par pēdējo kalendāro gadu, par kuru šādi dati ir pieejami

Gads	
Reģistrāciju skaits ES	

3. **Informācija par vieglajiem automobiļiem, par kuriem pieteicējs ir atbildīgs**

Informācija par plānotajiem produktiem, kas nav pieejami tirgū pieteikuma brīdī, ir jāsniedz šā pieteikuma konfidencialajā iedaļā.

- 3.1. Vidējās īpatnējās CO₂ emisijas 2007. gadā, ja tās nav iekļautas šīs regulas IV pielikumā
- 3.2. Ja dati par 2007. gadu nav pieejami, jāiesniedz šādi dati:
- a) reģistrāciju skaits Savienībā 2007. gadam tuvākajā kalendārajā gadā vai uz pārbaudāmiem datiem balstīta šādu reģistrāciju aplēse, ja pieteikuma brīdī nav pieejami oficiāli skaitļi;
 - b) automobiļa parametri visiem automobiļu tipiem;
 - c) automobiļu saraksts, sagrupējot tos pa automobiļu klasēm, kā norādīts V pielikumā.
4. **Īpatnējo emisiju mērķis 25 % liela samazinājuma apmērā salīdzinājumā ar 2007. gada pamatlīmeni**

PIETEIKUMA KONFIDENCIALĀ IEDAĻA

5. **Informācija par vieglajiem automobiļiem, ko Savienības tirgū laidis pieteicējs (attiecas uz ražotājiem, kas nav iekļauti IV pielikumā)**
- 5.1. Automobiļa parametri visiem automobiļiem
- 5.2. Automobiļu saraksts, sagrupējot tos pa automobiļu klasēm, kā norādīts V pielikumā
- 5.3. Paredzētais automobiļu reģistrāciju skaits ES pirmajā atkāpes piemērošanas gadā
-

III PIELIKUMS

Īpašumtiesību struktūras deklarācijas standartformāts

Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Ar šo es apliecinu, ka esmu juridiski pilnvarots pārstāvēt [nosaukums] (ražotājs), kurš lūdz piešķirt atkāpi, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkts, un kurš neietilpst saistītu ražotāju grupā, kā tā ir definēta minētās regulas 3. panta 2. punktā. Cik man zināms, [nosaukums] (ražotājs) ir tiesīgs iesniegt atkāpes pieteikumu, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkts, un šajā pieteikumā iekļautā informācija ir patiesa un precīza. Informācija par [nosaukums] (ražotājs) īpašumtiesību struktūru ir pievienota pielikumā.

Paraksts Datums

[Ražotāja] direktors

Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkta b) apakšpunkts vai 4. punkta a) apakšpunkts

Ar šo es apliecinu, ka esmu juridiski pilnvarots pārstāvēt [nosaukums] (ražotājs), kurš lūdz piešķirt atkāpi, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta [1. punkts] [4. punkts] (*), un kurš ietilpst saistītu ražotāju grupā, kā tā ir definēta minētās regulas 3. panta 2. punktā. Cik man zināms, [nosaukums] (ražotājs) ir tiesīgs iesniegt atkāpes pieteikumu, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta [1. punkts] [4. punkts] (*), un šajā pieteikumā iekļautā informācija ir patiesa un precīza. Informācija par [nosaukums] (ražotājs) īpašumtiesību struktūru ir pievienota pielikumā.

Paraksts Datums

[Ražotāja] direktors

Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta 1. punkta c) apakšpunkts

Ar šo es apliecinu, ka esmu juridiski pilnvarots pārstāvēt [nosaukums] (ražotājs), kurš lūdz piešķirt atkāpi, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. pants, un kurš ietilpst saistītu ražotāju grupā, kā tā ir definēta minētās regulas 3. panta 2. punktā, taču kurš izmanto pats savu ražotni un konstruktoru biroju, kā tie ir definēti Komisijas Regulas (EK) Nr. 000 2. pantā. Cik man zināms, [nosaukums] (ražotājs) ir tiesīgs iesniegt atkāpes pieteikumu, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 443/2009 11. panta [1. punkts], un šajā pieteikumā iekļautā informācija ir patiesa un precīza. Informācija par [nosaukums] (ražotājs) īpašumtiesību struktūru ir pievienota pielikumā.

Paraksts Datums

[Ražotāja] direktors

(*) Norādīt piemērojamo punktu.

IV PIELIKUMS

Savienības vidējo īpatnējo CO₂ emisiju saraksts 2007. gadā pa ražotājiem

Ražotājs	Vidējās emisijas (g/km)	Ražotājs	Vidējās emisijas (g/km)
AIXAM	164,000	HONDA	157,613
ALPINA	219,932	HYUNDAI	162,046
AM GENERAL	357,000	ISUZU	176,133
ASTON MARTIN	377,860	IVECO	224,770
AUDI	184,752	JAGUAR	208,219
AUSTIN	450,000	KIA	157,239
AUTOMOBILES DANGEL	153,000	LAMBORGHINI	424,087
AVTOVAZ	216,632	LAND ROVER	250,399
BEAUFORD	208,000	LOTUS	208,399
BENTLEY	411,664	MAGYAR SUZUKI	156,280
BMW	171,684	MASERATI	354,687
BRABUS	246,000	MAZDA	172,568
BRONTO	233,000	MG	186,801
BUGATTI	577,667	MICHALAK	117,000
CATERHAM	236,088	MICROCAR	178,000
CHRYSLER	226,141	MITSUBISHI	174,649
CITROEN	142,536	MK SPORTSCARS	117,000
DACIA	154,650	MORGAN	202,324
DAIHATSU	153,070	NETHERLANDS CAR	141,061
DAIMLER	182,524	NISSAN	168,408
DIAMOND	260,000	OPEL	153,699
DONKERVOORT	194,000	OSV	135,915
DR MOTOR COMPANY	193,048	PERODUA	138,135
FERRARI	434,860	PEUGEOT	142,205
FIAT	141,496	PGO	201,767
FORD	149,343	PILGRIM	193,000
FUJI HEAVY INDUSTRIES	219,488	PORSCHE	287,710
GEELY	183,000	PROTON	155,185
GENERAL MOTORS	159,604	QUADZILLA	176,000
GM DAEWOO	160,071	QUATTRO	290,774
GUMPERT	342,000	RENAULT	146,893
GWM	253,480	ROLLS ROYCE	394,526
HC&E	220,000	ROVER	188,399

Ražotājs	Vidējās emisijas (g/km)	Ražotājs	Vidējās emisijas (g/km)
RUF	327,000	TATA	168,310
SAAB	190,444	TIGER	244,000
SALVADOR CAETANO	224,000	TOYOTA	150,634
SANTANA	165,965	TVR	397,500
SEAT	151,184	UAZ	314,000
SHUANGHUAN	270,000	VM	185,000
SKODA	149,387	VOLKSWAGEN	162,152
SOVAB	233,822	VOLVO	189,616
SSANGYONG	223,430	WIESMANN	310,000
SUZUKI	166,012		

V PIELIKUMS

Emisiju pamatlīmenis, kas balstīts uz 2007. gadā labāko pieejamo tehnoloģiju, un īpatnējo CO₂ emisiju 25 % samazināšanas mērķis katrai automobiļu klasei

Automobiļa klase	Masas (¹) klase	Jaudas un masas attiecības klase	Emisiju pamatlīmenis (g/km)	CO ₂ mērķis (g/km)
1	1	zema	108	81
2	1	vidēja	118	89
3	1	augsta	153	115
4	2	zema	119	89
5	2	vidēja	138	104
6	2	augsta	153	115
7	3	zema	121	91
8	3	vidēja	136	102
9	3	augsta	150	113
10	4	zema	131	98
11	4	vidēja	144	108
12	4	augsta	162	122
13	5	zema	147	110
14	5	vidēja	152	114
15	5	augsta	179	134

(¹) Masa darba kārtībā, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 443/2009.

— Masas klases atbilst šādam iedalījumam (noapaļots līdz tuvākajam veselajam skaitlim):

Masas klase	Diapazons (kg)
1	0–1 225 kg
2	1 226–1 375 kg
3	1 376–1 475 kg
4	1 476–1 625 kg
5	1 626+ kg

— Jaudas un masas attiecības klases atbilst šādam iedalījumam (noapaļots līdz tuvākajam veselajam skaitlim):

Jaudas un masas attiecības klase	Diapazons (W/kg)
Zema	0–65 W/kg
Vidēja	66–85 W/kg
Augsta	86+

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 64/2011**(2011. gada 26. janvāris),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2007. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1580/2007, ar ko nosaka Regulu (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96 un (EK) Nr. 1182/2007 īstenošanas noteikumus augļu un dārzeņu nozarē ⁽²⁾, un jo īpaši tās 138. panta 1. punktu,

tā kā:

Regulā (EK) Nr. 1580/2007, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumus, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XV pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 1580/2007 138. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā 2011. gada 27. janvārī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 26. janvārī

*Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ*

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 350, 31.12.2007., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)

KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta ieviešanas vērtība
0702 00 00	JO	78,3
	MA	59,8
	TN	100,1
	TR	102,1
	ZZ	85,1
0707 00 05	EG	182,1
	JO	84,0
	TR	101,4
	ZZ	122,5
0709 90 70	MA	57,2
	TR	121,1
	ZZ	89,2
0709 90 80	EG	66,7
	ZZ	66,7
0805 10 20	AR	41,5
	BR	41,5
	EG	56,5
	MA	57,1
	TN	75,2
	TR	69,0
	ZA	41,5
	ZZ	54,6
0805 20 10	IL	217,9
	MA	70,8
	TR	79,6
	ZZ	122,8
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	69,9
	IL	67,5
	JM	94,5
	MA	110,1
	PK	51,5
	TR	70,4
	ZZ	77,3
	ZZ	77,3
0805 50 10	AR	45,3
	TR	57,2
	UY	45,3
	ZZ	49,3
0808 10 80	AR	78,5
	CA	88,5
	CL	81,7
	CN	90,8
	MK	46,1
	NZ	78,5
	US	137,9
	ZZ	86,0
0808 20 50	CN	48,5
	US	127,1
	ZA	85,5
	ZZ	87,0

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "citas izcelsmes vietas".

IV

(Tiesību akti, kas pieņemti pirms 2009. gada 1. decembra saskaņā ar EK līgumu, ES līgumu un Euratom līgumu)

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDES LĒMUMS

Nr. 191/09/COL

(2009. gada 22. aprīlis),

ar ko septiņdesmito reizi groza procesuālās un materiālās tiesību normas valsts atbalsta jomā, pievienojot jaunu nodaļu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu EEZ banku nozarē

EBTA UZRAUDZĪBAS IESTĀDE ⁽¹⁾,

TĀ KĀ Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk "EK Komisija") 2009. gada 25. februārī pieņēma paziņojumu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē ⁽²⁾,

NEMOT VĒRĀ Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ⁽²⁾ un jo īpaši tā 61.–63. pantu un 26. protokolu,

TĀ KĀ šis paziņojums attiecas arī uz Eiropas Ekonomikas zonu,

NEMOT VĒRĀ Nolīgumu starp EBTA valstīm par Uzraudzības iestādes un Tiesas izveidi ⁽³⁾ un jo īpaši tā 24. pantu un 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

TĀ KĀ ir jānodrošina EEZ valsts atbalsta normu vienāda piemērošana visā Eiropas Ekonomikas zonā,

TĀ KĀ saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 24. pantu iestāde īsteno EEZ līguma noteikumus par valsts atbalstu,

TĀ KĀ saskaņā ar EEZ līguma XV pielikuma beigu daļā iekļautās nodaļas "VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA" II punktu iestādei pēc apspriešanās ar Komisiju ir jāpieņem tiesību akti atbilstoši tiem, ko pieņēmusi Eiropas Komisija,

APSPRIEDUSIES ar Eiropas Komisiju,

TĀ KĀ saskaņā ar Uzraudzības un Tiesas nolīguma 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu iestāde sniedz paziņojumus vai izdod pamatnostādnes par EEZ līgumā regulētajiem jautājumiem, ja minētais līgums vai Uzraudzības un Tiesas nolīgums to skaidri paredz vai ja iestāde to uzskata par nepieciešamu,

ATGĀDINOT, ka iestāde par šo tēmu ir apspriedusies ar EBTA valstīm ar 2009. gada 9. aprīļa vēstuli,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

ATGĀDINOT procesuālo un materiālo tiesību normas valsts atbalsta jomā, ko iestāde pieņēma 1994. gada 19. janvārī ⁽⁴⁾,

1. pants

Valsts atbalsta pamatnostādnes groza, pievienojot jaunu nodaļu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu EEZ banku nozarē. Jaunā nodaļa ir pievienota šim lēmumam.

⁽¹⁾ Turpmāk "Iestāde".

⁽²⁾ Turpmāk "EEZ līgums".

⁽³⁾ Turpmāk "Uzraudzības un Tiesas nolīgums".

⁽⁴⁾ EEZ līguma 61. un 62. panta un Uzraudzības un Tiesas nolīguma 3. protokola 1. panta piemērošanas un interpretācijas pamatnostādnes, ko iestāde pieņēma un izdeva 1994. gada 19. janvārī, publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (turpmāk "OV") L 231, 3.9.1994., 1. lpp., un EEZ pielikumā Nr. 32, 3.9.1994., 1. lpp. Pamatnostādnes tika pēdējo reizi grozītas 2009. gada 22. aprīlī, turpmāk "Valsts atbalsta pamatnostādnes". Valsts atbalsta pamatnostādņu atjauninātā versija ir publicēta iestādes tīmekļa vietnē: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Īslandes Republikai, Lihtenšteinas Firstistei un Norvēģijas Karalistei.

⁽⁵⁾ Publicēts OV C 72, 26.3.2009., 1. lpp.

3. pants

Autentisks ir tikai teksts angļu valodā.

Briselē, 2009. gada 22. aprīlī

EBTA Uzraudzības iestādes vārdā –

priekšsēdētājs
Per SANDERUD

Kolēģijas loceklis
Kurt JÄGER

PIELIKUMS

SAMAZINĀTAS VĒRTĪBAS AKTĪVIEM PIEMĒROJAMĀIS REŽĪMS EEZ BANKU NOZARĒ ⁽¹⁾

1. Ievads

- 1) Kopš 2007. gada vidus starpbanku kredīttirgu darbībā vērojami nopietni traucējumi. Tas ir izraisījis likviditātes izsīkšanu banku nozarē un banku nevēlēšanos izsniegt savstarpējus aizdevumus, kā arī aizdot līdzekļus tautsaimniecībai kopumā. Tā kā traucējumi kredītu tirgos pēdējo astoņpadsmit mēnešu laikā ir pastiprinājušies, finanšu krīze ir padziļinājusies, un pasaules ekonomika piedzīvo smagu recesiju.
- 2) Ir grūti paredzēt risinājumu finanšu krīzei un pasaules ekonomikas atveseļošanai, ja nav drošas stabilitātes banku nozarē un finanšu sistēmā kopumā. Stabilitāte ir vienīgais līdzeklis, lai atgūtu ieguldītāju uzticību un bankas atsāktu savu parasto kredītēšanas praksi. EEZ valstis attiecīgi ir īstenojušas pasākumus, lai veicinātu banku nozares stabilitāti un atbalstītu kredītēšanu, piemēram, jauna kapitāla ieguldīšanu, izmantojot publisko finansējumu, un valdības garantiju sniegšanu banku aizdevumiem.
- 3) Vairākas EEZ valstis ir paziņojušas par savu nodomu papildināt esošos atbalsta pasākumus, pieņemot glābšanas plānu samazinātas vērtības banku aktīviem. Šie paziņojumi, kas izskanēja vienlaikus ar līdzīga rakstura iniciatīvu Amerikas Savienotajās Valstīs, izraisīja EEZ plašākas debates par aktīvu glābšanas plāna – valdības pasākuma banku atbalstam – ieguvumiem. Ņemot vērā šīs debates, Eiropas Komisijas dienesti, apspriedušies ar Eiropas Centrālo banku (ECB), ir sagatavojuši Eiropas Komisijas paziņojumu, kas atbilst šai nodaļai EBTA Uzraudzības iestādes Valsts atbalsta pamatnostādnes un kura pamatā ir Eurosistēmas 2009. gada 5. februārī izdotie ieteikumi (skatīt 1. pielikumu).
- 4) Šīs nodaļas uzmanības centrā ir jautājumi, kas jārisina EBTA valstīm, paredzot, izstrādājot un īstenojot aktīvu glābšanas pasākumus. Vispārējā līmenī šie jautājumi ietver pamatojumu aktīvu glābšanas plānam kā pasākumam, kas paredzēts, lai aizsargātu finanšu stabilitāti un veicinātu banku aizdevumus; ilgāka termiņa apsvērumus par banku nozares dzīvotspēju un budžeta noturību, kas jāņem vērā, paredzot aktīvu glābšanas pasākumus; kā arī nepieciešamību pēc kopējas un saskaņotas pieejas aktīvu glābšanai EEZ, īpaši, lai nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus. Saistībā ar šādu EEZ pieeju šajā nodaļā iekļauti arī konkrētāki ieteikumi par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu aktīvu glābšanai, vēršot uzmanību uz tādiem jautājumiem kā i) pārskatāmības un informācijas izpaušanas prasības; ii) izmaksu sloga sadalījums starp valsti, akcionāriem un kreditoriem; iii) atbalsta saņēmējiem radīto stimulu saskaņošana ar valsts politiskajiem mērķiem; iv) aktīvu glābšanas pasākumu izstrādes principi samazinātas vērtības aktīvu atbilstīguma, novērtēšanas un pārvaldības izteiksmē; un v) saikne starp aktīvu glābšanu, citiem valdības atbalsta pasākumiem un banku restrukturizāciju.

2. Aktīvu glābšanas plāns kā finanšu stabilitātes aizsardzības un banku aizdevumu veicināšanas pasākums

- 5) EEZ valstu 2008. gadā izziņoto glābšanas pasākumu kopumu tuvākais mērķis ir aizsargāt finanšu stabilitāti un veicināt kredītu piedāvājumu reālajai ekonomikai. Vēl ir pārāgri izdarīt galīgos secinājumus par pasākumu kopumu efektivitāti, bet ir skaidrs, ka tie ir novērsuši finanšu sabrukuma risku un ir veicinājuši svarīgu starpbanku tirgu darbību. Turpretim aizdevumu izsniegšana reālajai ekonomikai kopš pasākumu kopumu izziņošanas ir attīstījusies nelabvēlīgi, un jaunākā statistika liecina par kredītu pieauguma tempa krasu palēnināšanos. ⁽²⁾ Daudzās EEZ valstīs ziņo par šobrīd plaši izplatītajiem banku kredītu atteikumiem uzņēmumiem, un šķiet, ka kredītēšanas ierobežojumi pārsniedz to, ko varētu attaisnot ar cikliskuma apsvērumiem.
- 6) Galvenais iemesls, ar ko skaidrojama nepietiekama kredītu plūsma, ir neskaidrības par samazinātas vērtības aktīvu novērtēšanu un atrašanās vietu, un tās rada problēmas banku nozarē kopš krīzes sākuma. Neskaidrības par aktīvu novērtējumiem ir ne tikai turpinājušas iedragāt uzticību banku nozarei, bet arī mazinājušas līdz šim veikto valdības atbalsta pasākumu ietekmi. Piemēram, banku rekapitalizācija ir jāvusi ierobežot aktīvu vērtības samazināšanos, bet bankas lielu

⁽¹⁾ Šī nodaļa atbilst Eiropas Komisijas paziņojumam, kas saucas "Komisijas paziņojums par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē".

⁽²⁾ Lai gan oficiālie dati par euro zonu liecina, ka banku aizdevumi uzņēmumiem joprojām ir elastīgi, pamattendence šobrīd atslābst, un aizdevumu pieauguma tempi salīdzinājumā ar mēnesi iepriekš 2008. gada beigās ievērojami samazinājās. Banku aizdevumi privātajai ekonomikai (aizdevumi iestādēm, kas nav MFI, izņemot valdības sektoru) 2008. gada decembrī samazinājās par 0,4 % attiecībā pret novembri.

daļu šīs kapitāla rezerves ir izmantojušas, lai nodrošinātos pret aktīvu vērtības samazināšanos nākotnē. Bankas jau ir veikušas pasākumus, lai risinātu samazinātas vērtības aktīvu problēmu. Tās ir iegrāmatojušas būtiskus aktīvu vērtības daļējus norakstījumus⁽¹⁾, veikušas pasākumus, lai ierobežotu zaudējumus, pārklasificējot aktīvus savās bilancēs un pakāpeniski rezervējot papildu kapitālu, lai uzlabotu savu maksātspēju. Tomēr šī problēma nav atrisināta pietiekamā mērā, un negaidītā ekonomiskās lejupslīdes padziļināšanās šobrīd liecina par banku aktīvu kredītkvalitātes tālāku un vēl lielāku pasliktināšanos.

- 7) Ar aktīvu glābšanas plāna starpniecību varētu tieši risināt jautājumu, kas saistīts ar neskaidrībām par banku bilanču datu kvalitāti, tādējādi palīdzot atjaunot uzticību šai nozarei. Tas varētu palīdzēt arī novērst risku saistībā ar atkārtotiem banku rekapitalizācijas pasākumiem, jo aktīvu vērtības samazināšanās tendence pastiprinās apstākļos, kad reālā ekonomiskā situācija pasliktinās. Pamatojoties uz iepriekšminēto, vairākas EEZ valstis aktīvi apsver iespēju izmantot samazinātas vērtības banku aktīvu glābšanas plānu kā papildinājumu citiem pasākumiem.

3. Ilgāka termiņa apsvērumi: atgriešanās pie dzīvotspējas banku nozarē un publisko finanšu noturības

- 8) Aktīvu glābšanas pasākumi jāizstrādā un jāīsteno veidā, kas visefektīvāk nodrošina tuvāko mērķu sasniegšanu, kuri paredz aizsargāt finanšu stabilitāti un veicināt banku aizdevumus. Tālab svarīgs jautājums, kas vēl jārisina, ir pietiekamas līdzdalības nodrošināšana aktīvu glābšanas pasākumos, nosakot atbilstīgas cenas un nosacījumus un vajadzības gadījumā ieviešot prasību par obligāto dalību. Tomēr uzsvaram uz aktīvu glābšanas pasākumu izstrādi un īstenošanu nevajadzētu attiecināt tikai uz šiem tuvākajiem mērķiem. Ir svarīgi ņemt vērā arī ilgāka termiņa apsvērumus.
- 9) Ja aktīvu glābšanas pasākumus neveiks tā, lai novērstu risku saistībā ar nopietniem starpbanku konkurences traucējumiem (gan EBTA valstu, gan pārrobežu līmenī), ievērojot EBTA Uzraudzības iestādes Valsts atbalsta pamatnostādnes, tostarp vajadzības gadījumā veicot saņēmēju restrukturizāciju, rezultāts būs strukturāli vājāka EEZ banku nozare, kas negatīvi ietekmēs tautsaimniecības ražošanas potenciālu kopumā. Turklāt tas var novest pie atkārtotas nepieciešamības pēc valdības intervences šajā nozarē, uzliekot aizvien smagāku slogu publiskajām finansēm. Šādi riski ir nopietni, ņemot vērā valsts iespējamā riska mērogu. Lai ierobežotu šādu ilgāka termiņa zaudējumu risku, valdības interencei banku nozarē vajadzētu būt pietiekami mērķtiecīgai, iekļaujot tajā rīcības aizsardzības pasākumus, lai bankām radītos stimulus varētu saskaņot ar valsts politiskajiem mērķiem. Šiem pasākumiem vajadzētu būt daļai no kopējiem centieniem atjaunot banku nozares dzīvotspēju, un tiem jābalstās uz nepieciešamo restrukturizāciju. Nepieciešamība pēc restrukturizācijas banku nozarē, kas ir paralēls pasākums valdības atbalstam, sīkāk aplūkota saistībā ar valsts atbalsta noteikumiem 5. un 6. iedaļā.
- 10) Paredzot aktīvu glābšanas pasākumu izstrādi un īstenošanu, ir būtiski arī, lai EBTA valstis ņemtu vērā budžeta iespējas. Aplēses par kopējiem gaidāmajiem aktīvu vērtības daļējiem norakstījumiem liecina, ka aktīvu glābšanas pasākumu budžeta izmaksas – faktiskās un iespējamās vai abas – varētu būt ievērojamas – gan absolūtā izteiksmē, gan attiecībā pret EBTA valstu IKP. Valdības atbalsts, izmantojot aktīvu glābšanas (un citus) pasākumus, nebūtu jāsniedz tādā apmērā, kas izraisa bažas par publiskā finansējuma noturību, piemēram, pārmērīgas parādsaistības vai finanšu problēmas. Šādi apsvērumi ir jo īpaši svarīgi pašreizējā situācijā, kad budžeta deficīts palielinās, publiskā parāda līmenis pieaug un pastāv problēmas ar valsts obligāciju emisiju.
- 11) Konkrētāk, budžeta situācija EBTA valstīs būs svarīgs apsvēruma, izvēloties pārvaldības mehānismu aktīviem, kuriem piemēro glābšanas pasākumus, proti, aktīvu pirkumus, aktīvu apdrošināšanu, aktīvu mijapmaiņas darījumus vai šādu pasākumu kombinējumu.⁽²⁾ Dažādām pieejām, ko piemēro aktīvu glābšanai, nevar būt būtiski atšķirīga ietekme uz budžeta uzticamību, jo finanšu tirgi droši vien diskontētu iespējamus zaudējumus, pamatojoties uz līdzīgiem principiem.⁽³⁾ Tomēr pieejai, kas paredz samazinātas vērtības aktīvu tiešo pirkšanu, varētu būt tūlītēja ietekme uz budžeta rādītājiem un valdības finansējumu. Kaut arī samazinātas vērtības aktīvu pārvaldības mehānisma izvēle ir katras EBTA valsts ziņā, varētu paredzēt kombinēto pieeju, saskaņā ar kuru nedrošos aktīvus nodala no banku

(1) No 2007. gada vidus līdz 2009. gada pirmajam ceturksnim aktīvu vērtības daļēji norakstījumi kopā sasniedz 1 063 miljardus ASV dolāru, no kuriem 737,6 miljardi ASV dolāru attiecas uz ASV reģistrētām bankām un 293,7 miljardi ASV dolāru attiecas uz Eiropā reģistrētām bankām. Daļa no pēdējās minētās summas (68 miljardi ASV dolāru) attiecas uz Šveici. Neraugoties uz jau ziņotajiem aktīvu vērtības daļējiem norakstījumiem, SVF šobrīd lēš, ka banku kopējie zaudējumi saistībā ar aktīvu vērtības samazināšanos varētu sasniegt 2 200 miljardus ASV dolāru. Šo aplēšu pamatā ir visā pasaulē izkļiedītie ASV izcelsmes un vērtspapīros pārvērtītie hipotēku, patēriņa kredītu un uzņēmumu parāda turējumi, un kopš krīzes sākuma šo aplēšu apmēri pastāvīgi pieaug. Daži tirgus komentētāji uzskata, ka kopējie zaudējumi varētu būt pat ievērojami lielāki. Piemēram, *Nouriel Roubini*, kas nemitīgi apgalvoja, ka oficiālās aplēses ir pārāk zemas, šobrīd domā, ka kopējie zaudējumi Amerikas Savienotajām Valstīm vien varētu būt 3 600 miljardi ASV dolāru.

(2) Šie pasākumi sīkāk aplūkoti 2. pielikumā.

(3) Valdības aktīvu pirkumi nav saistīti ar lielām budžeta izmaksām ilgākā termiņā, ja pēc tam iegādāto aktīvu pietiekamu daudzumu var pārdot ar peļņu (skatīt piemērus par ASV un Zviedriju 2. pielikumā). Tomēr tie ietver sākotnējus budžeta izdevumus, kas varētu palielināt valdības bruto parādu un valdības bruto finanšu vajadzības. Pieeju, kuras pamatā ir valdības parāda apmaiņa pret samazinātas vērtības aktīviem, varētu izmantot, lai atvieglotu operāciju problēmas saistībā ar emisiju, bet tā nevarētu novērst ietekmi uz budžeta rādītājiem un valdības parāda piedāvājuma pieaugumu tirgū.

bilances atsevišķā struktūrvienībā (vai nu bankās, vai ārpus tām), kura zināmā mērā saņem valdības garantiju priekšrocības. Šāda pieeja ir visnotaļ pievilcīga, jo tai ir daudzas aktīvu pārņemšanas metodes priekšrocības, raugoties no banku sistēmas uzticamības atjaunošanas viedokļa, un tā vienlaicīgi ierobežo tūlītēju ietekmi uz budžetu.

- 12) Ņemot vērā ierobežotos budžeta resursus, būtu lietderīgi koncentrēt aktīvu glābšanas pasākumus uz ierobežotu skaitu sistēmiskas nozīmes banku. Dažās EBTA valstīs aktīvu glābšanas pasākumi bankām var būt būtiski ierobežoti saistībā ar šo valstu esošajiem budžeta ierobežojumiem un/vai šo valstu banku bilances apjomu attiecībā pret IKP.

4. Nepieciešamība pēc kopējas un saskaņotas pieejas EEZ

- 13) Izvērtējot aktīvu glābšanas pasākumu veidu, tuvākie finanšu stabilitātes un banku kredītēšanas mērķi ir jāsaņā ar nepieciešamību novērst ilgāka termiņa zaudējumus banku nozarei EEZ, EEZ tirgum un tautsaimniecībai kopumā. To visefektīvāk var sasniegt, izmantojot kopēju un saskaņotu pieeju EEZ, kas ietver šādus plašākus mērķus:

— uzlabot uzticību tirgum, pierādot spēju EEZ līmenī efektīvi reaģēt uz finanšu krīzi un radīt pozitīvas papildu sekas EEZ valstīm un finanšu tirgos kopumā,

— ierobežot negatīvas papildu sekas EEZ valstīm, ja aktīvu glābšanas pasākumu ieviešana pirmajā EEZ valstī, kas uzņemas iniciatīvu īstenot tos, izdara spiedienu uz citām EEZ valstīm, liekot tām sekot šai valstij, un rada risku, ka EEZ valstis varētu sākt sacensību par subsīdiju piedāvājumiem,

— aizsargāt EEZ finanšu pakalpojumu tirgu, nodrošinot konsekveci starp EEZ valstu ieviestajiem aktīvu glābšanas pasākumiem un vērsties pret finansiālu protekcionismu,

— nodrošināt pasākumu atbilstību valsts atbalsta kontroles prasībām un visām pārējām juridiskajām prasībām, turpinot nodrošināt konsekveci starp aktīvu glābšanas pasākumiem un līdz minimumam samazinot konkurences traucējumus un morālu kaitējumu.

- 14) Saskaņošana starp EEZ valstīm būtu nepieciešama tikai vispārējā līmenī, un to varētu nodrošināt, saglabājot pietiekamu elastību, lai pasākumus varētu pielāgot atsevišķo banku konkrētajām situācijām. Ja nebūs pietiekamas saskaņošanas *ex ante*, daudzus no šiem mērķiem varēs izpildīt tikai tad, ja tiks noteiktas valsts atbalsta kontroles papildu prasības *ex post*. Tālab kopējie ieteikumi par glābšanas pasākumu pamatelementiem varētu palīdzēt līdz minimumam samazināt nepieciešamību pēc korekcijām un pielāgojumiem, kas veicami pēc novērtēšanas saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Šādi ieteikumi ir sniegti turpmākajās iedaļās.

5. Pamatnostādnes par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu aktīvu glābšanas pasākumiem

- 15) Parasti banku pienākums ir novērtēt risku aktīviem, ko tās iegādājas, un nodrošināt, lai tās varētu segt jebkādas ar šiem aktīviem saistītos zaudējumus.⁽¹⁾ Tomēr var paredzēt arī aktīvu glābšanas pasākumus, lai veicinātu finanšu stabilitāti. Publiskie aktīvu glābšanas pasākumi ir valsts atbalsts, ciktāl tie atbrīvo saņēmējbanku no nepieciešamības reģistrēt vai nu zaudējumus, vai rezervi iespējamiem zaudējumiem saistībā ar tās samazinātas vērtības aktīviem (vai atļūdzina no tiem izrietošās sekas) un/vai ļauj izmantot statūtkapitālu citiem mērķiem. Īpaši tas raksturīgs tajos gadījumos, kad samazinātas vērtības aktīvus pārēk vai apdrošina par vērtību, kas ir augstāka par tirgus cenu, vai kad garantijas cena nenodrošina valstij pietiekamu kompensāciju par tās iespējamām maksimālajām saistībām, ko tā uzņemas saskaņā ar garantiju.⁽²⁾

- 16) Tomēr ikvienam atbalstam, ko sniedz aktīvu glābšanas pasākumiem, būtu jāatbilst nepieciešamības, proporcionalitātes un konkurences traucējumu minimizēšanas vispārējiem principiem. Šāda palīdzība ietver nopietnus konkurences traucējumus starp saņēmējbankām un bankām, kas nav saņēmējbankas, kā arī starp saņēmējbankām, kuru vajadzību līmenis ir atšķirīgs. Bankas, kuras nav saņēmējbankas un kuras pamatā ir finansiāli stabilas bankas, var uzskatīt par savu pienākumu paredzēt valdības intervenci, lai saglabātu savu konkurētspēju tirgū. Līdzīgi konkurences traucējumi var rasties arī starp EEZ valstīm, izraisot risku saistībā ar sacensību par subsīdiju piedāvājumiem starp EEZ valstīm (mēģinot glābt savas bankas, neņemot vērā sekas, kādas tas varētu atstāt uz bankām citās EEZ valstīs) un virzoties uz finansiālu protekcionismu un iekšējā tirgus sadrumstalotību. Tādēļ dalībai aktīvu glābšanas shēmā būtu jāpiemēro skaidri definēti un objektīvi kritēriji, lai novērstu iespēju atsevišķām bankām izmantot nepamatotas priekšrocības.

⁽¹⁾ Parasti banku turējumā ir dažādi aktīvi, tostarp skaidra nauda, finanšu aktīvi (valsts kases vekseli, parāda vērtspapīri, kapitāla vērtspapīri, tirgojamie aizdevumi un preces), atvasinātie instrumenti (mijapmaiņas darījumi, iespēju līgumi), aizdevumi, finanšu ieguldījumi, nemateriālie aktīvi un pamatlīdzekļi. Zaudējumi var rasties, ja aktīvi tiek pārdoti zem to bilances vērtības, ja to vērtība ir samazināta un ir izveidotas rezerves iespējamiem zaudējumiem vai *ex post*, ja ieņēmumu plūsmas termiņa iestāšanās laikā ir mazākas nekā bilances vērtība.

⁽²⁾ Tiek uzskatīts, ka garantija ir valsts atbalsts, ja saņēmējbanka nevar atrast nevienu neatkarīgu privātu uzņēmēju tirgū, kas vēlētos sniegt līdzīgu garantiju. Valsts atbalsta summu nosaka valsts neto saistību maksimālajā apjomā.

17) EBTA Uzraudzības iestāde (turpmāk – “Iestāde”) savās Pamatnostādnēs par finanšu iestādēm noteica principus, kas regulē valsts atbalsta noteikumu un jo īpaši EEZ līguma 61. panta 3. punkta b) apakšpunkta piemērošanu jebkuram banku atbalsta pasākumam, ņemot vērā globālo finanšu krīzi.⁽¹⁾ Pēc tam Valsts atbalsta pamatnostādņu jaunajā nodaļā Iestāde sniedza sīkākus norādījumus par šo principu praktisko piemērošanu rekapitalizācijai.⁽²⁾ Tādā pašā garā turpmāk minētajās pamatnostādnēs, pamatojoties uz tiem pašiem principiem, uzskaitīti aktīvu glābšanas pasākumu vai shēmu pamatelementi, kas nosaka to efektivitāti un ietekmi uz konkurenci. Šīs pamatnostādnēs ir vienādi piemērojamas visām bankām, kas izmanto aktīvu glābšanas pasākumu sniegtās priekšrocības, neatkarīgi no to individuālās situācijas, bet to piemērošanas praktiskās sekas var atšķirties atkarībā no riska profila un saņēmēja dzīvotspējas. Šo pamatnostādņu principi piemērojami pēc analogijas, ja divas vai vairāk EEZ valstis saskaņo pasākumus, kas paredzēti pārrobežu banku aktīvu glābšanai.

18) Šo pamatnostādņu mērķis ir noteikt saskaņotus principus un nosacījumus, lai pēc iespējas nodrošinātu aktīvu glābšanas pasākumu efektivitāti EEZ tirgū, ņemot vērā ilgtermiņa mērķi atgriezties normālos tirgus apstākļos, saglabājot pietiekamu elastību, lai pielāgotos konkrētajām iezīmēm vai paredzētu papildu pasākumus vai procedūras individuālā vai valsts līmenī finanšu stabilitātes nodrošināšanai. Efektīvu aktīvu glābšanas pasākumu rezultātā tiktu saglabāti aizdevumi reālajai ekonomikai.

5.1. *Problēmas pienācīga apzināšana un risinājumu varianti: pilnīga ex ante pārskatāmība un informācijas izpaušana par vērtības samazināšanos un atbilstīgo banku sākotnējais novērtējums*

19) Ikvienu aktīvu glābšanas pasākuma pamatā ir nepieciešamība skaidri apzināt bankas aktīvu problēmas apmērus, tās patieso maksātspēju pirms atbalsta sniegšanas un tās izredzes atgūt dzīvotspēju, ņemot vērā visus iespējamus alternatīvos risinājumus, lai veicinātu nepieciešamo restrukturizācijas procesu, novērstu traucējumus stimulu radīšanā visiem dalībniekiem un izvairītos no valsts resursu izniekošanas, ja tie neveicina normālas kredītu plūsmas atsākšanos reālajā ekonomikā.

20) Tādēļ, lai līdz minimumam samazinātu risku, ka varētu rasties atkārtota nepieciešamība pēc valsts intervences to pašu saņēmēju labā, būtu jāizpilda šādi kritēriji kā priekšnosacījums aktīvu glābšanas pasākumu priekšrocību izmantošanai.

— Atbalsta pieteikumiem būtu jāpiemēro pilnīga *ex ante* pārskatāmība un informācijas izpaušana no atbilstīgo banku puses par glābšanas programmā iekļautajiem samazinātas vērtības aktīviem, pamatojoties uz pareizu novērtējumu, ko apliecinās atzīti neatkarīgi eksperti un apstiprinās attiecīgā uzraudzības iestāde atbilstoši novērtēšanas principiem, kas izklāstīti 5.5. iedaļā.⁽³⁾ Šāda informācija par vērtības samazināšanos būtu izpauzama pirms valdības intervences. Tas ļautu noteikt atbalsta apjomu un zaudējumus, kas radušies bankai aktīvu pārvešanas rezultātā.⁽⁴⁾

— Pēc individuālas bankas atbalsta pieteikuma saņemšanas būtu pilnībā jāizvērtē šīs bankas darbības un bilance, lai novērtētu bankas kapitāla pietiekamību un tās dzīvotspējas izredzes nākotnē (dzīvotspējas izvērtējums). Šādi izvērtēšanai jānotiek vienlaicīgi ar aktīvu glābšanas programmā iekļauto samazinātas vērtības aktīvu apliecināšanu, bet, ņemot vērā tās apjomu, to varētu pabeigt pēc tam, kad banka uzsāk daļību aktīvu glābšanas programmā. Izvērtēšanas rezultātus dara zināmus Iestādei, un tos ņems vērā, novērtējot nepieciešamos papildu pasākumus (skatīt 6. iedaļu).

5.2. *Ar samazinātas vērtības aktīviem saistīto izmaksu sloga sadalījums starp valsti, akcionāriem un kreditoriem*

21) Parasti bankām ir jāsedz pilnā apmērā zaudējumi, kas saistīti ar samazinātas vērtības aktīviem. Tam vispirms ir nepieciešama pilnīga *ex ante* pārskatāmība un informācijas izpaušana, kam seko aktīvu pareizs novērtējums pirms valdības intervences un pareiza valsts atbildība par aktīvu glābšanas pasākumu neatkarīgi no tā veida, lai nodrošinātu

⁽¹⁾ Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu VIII daļa “Valsts atbalsta noteikumu piemērošana pasākumiem, kas veikti attiecībā uz finanšu iestādēm saistībā ar pašreizējo globālo finanšu krīzi” publicēta OV L 17, 20.1.2011., 1. lpp., un EEZ pielikumā Nr. 3, 20.1.2011., 1. lpp. Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu atjaunināto versiju publicē Iestādes tīmekļa vietnē: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽²⁾ Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu VIII daļa “Finanšu iestāžu rekapitalizācija pašreizējās finanšu krīzes apstākļos: atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem” publicēta OV L 17, 20.1.2011., 1. lpp., un EEZ pielikumā Nr. 3, 20.1.2011., 1. lpp. Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu atjaunināto versiju publicē Iestādes tīmekļa vietnē: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽³⁾ Neskarot nepieciešamību darīt zināmu atklātībai informāciju par to, kā bilanci ietekmē aktīvu glābšanas pasākums, kas ietver atbilstošu izmaksu sloga sadalījumu, ar termiņiem “pārskatāmība” un “pilnīga informācijas izpaušana” saprot pārskatāmību attiecībā pret valsts iestādēm, iesaistītajiem neatkarīgajiem ekspertiem un Iestādi.

⁽⁴⁾ Atbalsta summa atbilst starpībai starp aktīvu pārvešanas vērtību (parasti – pamatojoties uz to reālo ekonomisko vērtību) un tirgus cenu. Saskaņā ar šo nodaļu radušies zaudējumi atbilst starpībai starp aktīvu pārvešanas vērtību un to bilances vērtību. Faktiskie zaudējumi parasti ir zināmi *ex post*.

vienādu akcionāra atbildību un izmaksu sloga sadalījumu neatkarīgi no izraudzītā konkrētā modeļa. Šo elementu kombinējumam būtu jānodrošina vispārēja konsekvence attiecībā uz sloga sadalījumu dažādiem valsts atbalsta veidiem, ņemot vērā dažādo palīdzības veidu atšķirīgos elementus. ⁽¹⁾

- 22) Tiklīdz aktīvi ir pienācīgi novērtēti un zaudējumi ir pareizi noteikti ⁽²⁾ un ja bez valsts intervences bankai varētu rasties tehniskās maksātspējas situācija, banka būtu jānodod administrēšanai tiesā vai tiesiski pareizi jālikvidē atbilstoši EEZ un valsts tiesību aktiem. Šādā situācijā, lai saglabātu finanšu stabilitāti un uzticību, varētu būt lietderīgi nodrošināt aizsardzību vai garantijas obligāciju turētājiem. ⁽³⁾
- 23) Ja finanšu stabilitātes apsvērumu dēļ banku nav ieteicams nodot administrēšanai tiesā vai tiesiski pareizi likvidēt ⁽⁴⁾, bankai varētu piešķirt palīdzību garantiju vai aktīvu pirkuma veidā, ierobežojot to līdz stingri noteiktam minimumam, lai bankas varētu turpināt savu darbību laikposmā, kāds nepieciešams, lai izstrādātu plānu restrukturizācijai vai tiesiski pareizai likvidācijai. Šādā gadījumā varētu sagaidīt, ka arī akcionāri sedz zaudējumus, vismaz līdz brīdim, kad tiek sasniegts kapitāla pietiekamības regulatīvo prasību minimums. Varētu paredzēt arī iespēju nacionalizēt banku.
- 24) Ja nav iespējams nodrošināt izmaksu sloga pilnīgu sadalījumu *ex ante*, būtu jāprasa, lai banka piedalās zaudējumu vai riska segšanā vēlākā posmā, izmantojot, piemēram, zaudējumu apvērse klauzulas vai apdrošināšanas shēmas gadījumā – klauzulu “par pirmo zaudējumu”, kas jāsedz bankai (parasti vismaz 10 % apmērā), un klauzulu “par atlikušās daļas riska dalīšanu”, ar kuru starpniecību banka piedalās jebkuru papildu zaudējumu segšanā līdz noteiktai procentuālajai daļai (parasti līdz vismaz 10 %). ⁽⁵⁾
- 25) Parasti, jo mazāks sākotnējais ieguldījums, jo lielāka nepieciešamība pēc akcionāru ieguldījuma vēlākā posmā, izmantojot valsts zaudējumu pārvēršanu bankas akcijās un/vai papildu kompensācijas pasākumus, lai ierobežotu konkurences traucējumus, izvērtējot nepieciešamo restrukturizāciju.

5.3. Bankām radīto stimulu piedalīties aktīvu glābšanas programmās saskaņošana ar valsts politiskajiem mērķiem

- 26) Samazinātas vērtības aktīvu glābšanas programmās principā būtu jāparedz sešu mēnešu termiņš dalības pieteikumu iesniegšanai, skaitot no valdības shēmas sākšanas dienas. Tas ierobežos banku centienus novēlot nepieciešamās informācijas izpaušanu, cerot uz izdevīgākiem glābšanas pasākumiem vēlākā datumā, un veicinās banku problēmu ātru atrisināšanu, pirms ekonomikas lejupslīde vēl vairāk pasliktinās esošo situāciju. Šo sešu mēnešu laikā bankas varēs iesniegt atbilstīgus aktīvu grozus, uz kuriem attiecināmi aktīvu glābšanas pasākumi, ar iespēju pagarināt atmaksas termiņu. ⁽⁶⁾
- 27) Var nākties izstrādāt atbilstošus mehānismus, lai nodrošinātu to, ka valdības pasākumā piedalās tās bankas, kurām aktīvu glābšanas programmas ir visvairāk nepieciešamas. Šādi mehānismi varētu ietvert prasību par obligāto dalību programmā, un tiem būtu jāparedz vismaz prasība par obligātu informācijas izpaušanu uzraudzības iestādēm. Visām bankām noteiktais pienākums informēt par samazinātas vērtības aktīvu problēmu apmēru palīdzēs skaidri apzināt nepieciešamību pēc aktīvu glābšanas shēmas EBTA valstu līmenī un vajadzīgo apjomu.
- 28) Ja dalība nav obligāta, shēma var ietvert atbilstošus stimulus (tādus kā garantiju vai tiesību nodrošināšana esošajiem akcionāriem, lai tie nākotnē varētu piedalīties privāta kapitāla piesaistīšanā uz izdevīgiem noteikumiem), lai veicinātu banku vēlmi izmantot šo shēmu, neatkāpjoties no pārskatāmības un informācijas izpaušanas, godprātīga novērtējuma un izmaksu sloga sadales principiem.
- 29) Dalība pēc noteiktā sešu mēnešu pieteikšanās termiņa izbeigšanās būs iespējama tikai ārkārtēju un neparedzētu apstākļu gadījumā, par kuriem banka nav atbildīga ⁽⁷⁾, un izpildot stingrākus nosacījumus, piemēram, lielāka atbildība valstij un/vai apjomīgāki kompensācijas pasākumi.

⁽¹⁾ Aktīvu glābšanas pasākumus zināmā mērā var pielīdzināt jauna kapitāla ieguldījumiem, ciktāl tie nodrošina zaudējumu mazināšanas mehānismu un tiem ir ietekme uz statūtkapitālu. Taču ar pirmo minēto veidu valsts parasti ir pakļauta lielākam riskam, kas saistīts ar samazinātas vērtības aktīvu konkrēto portfeli, turklāt bez citu bankas ienākumus gūstošo darbību un līdzekļu tieša ieguldījuma, un pārsniedz tās iespējamo līdzdalību bankā. Tā kā šajā gadījumā trūkumi ir lielāki, bet priekšrocības savukārt ir ierobežotākas, atbildībai par aktīvu glābšanu principā vajadzētu būt lielākai nekā atbildībai jauna kapitāla ieguldījumu gadījumā.

⁽²⁾ Salīdzinot aktīvu bilances vērtību ar to pārvešanas vērtību (t. i., reālo ekonomisko vērtību).

⁽³⁾ Tomēr akcionāri šādos gadījumos būtu izslēdzami no aizsardzības. Skatīt Lēmumu NN 39/08 (Dānija, atbalsts *Roskilde Bank* likvidācijai) un Lēmumu NN 41/08 (AK, glābšanas atbalsts *Bradford & Bingley*).

⁽⁴⁾ Tas iespējams gadījumā, kad bankas lielumu vai darbības veidu nav iespējams vadīt, piemērojot administratīvu vai tiesas procedūru vai tiesiski pareizu likvidāciju, neatstājot bīstamu sistēmisku ietekmi uz citām finanšu iestādēm vai aizdevumu izsniegšanu reālajā ekonomikā. Tālāb būtu nepieciešams monetāras un/vai uzraudzības iestādes pamatojums.

⁽⁵⁾ Attiecīgo līmeni var ietekmēt citi faktori, piemēram, augsta atbildība. Turklāt jāpiezīmē, ka *ex post* kompensācijas iespējamās vairākus gadus pēc pasākuma ieviešanas un tādējādi var nevajadzīgi paildzināt neskaidrības, kas saistītas ar samazinātas vērtības aktīvu novērtēšanu. Zaudējumu apvērse klauzulas gadījumā, pamatojoties uz *ex ante* novērtējumu, šādas problēmas nebūtu.

⁽⁶⁾ Gadījumos, kad programmā ir iekļauti aktīvi, kurus var atmaksāt vēlāk.

⁽⁷⁾ “Neparedzēti apstākļi” ir apstākļi, kurus uzņēmuma vadība, pieņemot lēmumu nepiedalīties aktīvu glābšanas programmā, nekādā veidā nevar paredzēt dalības pieteikumu iesniegšanas laikā un kuri nav radušies uzņēmuma vadības nevēribas vai kļūdas vai grupas, kurai pieder uzņēmums, lēmumu rezultātā. “Ārkārtēji apstākļi” ir uzņēmuma apstākļi, kas nav saistīti ar pašreizējo krīzi. EBTA valstīm, kas vēlas atsaukties uz šādiem apstākļiem, jāsniedz lestagei visa nepieciešamā informācija.

- 30) Aktīvu glābšanas pasākumu pieejamībai vienmēr vajadzētu būt atkarīgai no vairākiem atbilstošiem rīcības ierobežojumiem. Proti, saņēmējbankām būtu jāievēro aizsardzības pasākumi, kuri nodrošina, ka glābšanas pasākumu ietekme uz kapitālu tiek izmantota kredītu izsniegšanai, lai pienācīgi apmierinātu pieprasījumu atbilstoši komerckritērijiem un nediskriminācijas principam, nevis lai finansētu izaugsmes stratēģiju (jo īpaši finansiāli stabilu banku iegādi), kaitējot konkurentiem.
- 31) Būtu jāparedz arī ierobežojumi dividenžu politikai un maksimālais atalgojums banku vadītājiem. Būtu jānosaka rīcības ierobežojumu konkrētais veids, pamatojoties uz proporcionalitātes novērtējumu un ņemot vērā dažādos faktorus, kas var ietvert arī restrukturizācijas nepieciešamību (skatīt 6. iedaļu).

5.4. Aktīvu atbilstīgums

- 32) Nosakot glābšanas pasākumiem atbilstīgo aktīvu klāstu, jārod līdzsvars starp tūlītējas finanšu stabilitātes mērķi un nepieciešamību vidējā termiņā nodrošināt atgriešanos pie normālas tirgus darbības. Šķiet, ka aktīvi, kurus parasti dēvē par "toksiskiem aktīviem" (piemēram, ASV ar hipotēku nodrošinātie vērtspapīri un ar tiem saistītie riska ieguldījumu fondi un atvasinātie instrumenti) un kuri ir izraisījuši finanšu krīzi un lielā mērā kļuvuši nelikvidi vai kuriem piemēro ievērojamas vērtības samazinājuma korekcijas, ir iemesls lielākajai daļai neskaidrību un skepticismam par banku dzīvotspēju. Attiecinot atbilstīgo aktīvu klāstu tikai uz šādiem aktīviem, tiktu ierobežots valsts iespējamo zaudējumu risks un tiktu veicināta konkurences traucējumu novēršana.⁽¹⁾ Tomēr pārāk ierobežoti glābšanas pasākumi būtu saistīti ar risku, ka var neizdoties atjaunot uzticību banku nozarei, ņemot vērā atšķirības starp konkrētajām problēmām, ar kurām saskaras dažādas EEZ valstis un bankas, un apmēru, kādā vērtības samazināšanās ir skārusi arī citus aktīvus. Tas varētu veicināt pragmatiskas pieejas, tostarp elastīguma elementu, izmantošanu, kas nodrošinātu to, ka citi aktīvi arī saņem glābšanas pasākumu priekšrocības atbilstošā apmērā un pienācīgi pamatotos gadījumos.
- 33) Atbilstīgo aktīvu noteikšanai ir nepieciešama kopēja un saskaņota EEZ pieeja glābšanas pasākumiem, lai novērstu konkurences traucējumus starp EEZ valstīm un EEZ banku nozarē un lai ierobežotu stimulus pārrobežu bankām iesaistīties arbitrāžā starp dažādiem valstu glābšanas pasākumiem. Lai nodrošinātu konsekveni atbilstīgu aktīvu noteikšanā visās EEZ valstīs, būtu jādefinē aktīvu kategorijas ("grozi"), kas atspoguļo pašreizējās vērtības samazināšanās apmēru. Sīkāki norādījumi par šo kategoriju definīciju sniegti 3. pielikumā. Šādu aktīvu kategoriju izmantošana veicinātu banku un to riska profilu salīdzināšanu EEZ. Tad EBTA valstīm būtu jāizlemj, kuras aktīvu kategorijas un kādā apmērā iekļaujamas glābšanas pasākumu programmās, pamatojoties uz Iestādes izvērtējumu par izvēlēto aktīvu vērtības samazināšanās pakāpi.
- 34) Būtu jāizstrādā samērīga pieeja, lai EBTA valsts, kuras banku nozari papildus ir ietekmējuši citi faktori tādā apmērā, kas apdraud tās finanšu stabilitāti (piemēram, tā sauktā burbuļa pārsprāgšana tās nekustamā īpašuma tirgū), varētu attiecināt atbilstīgumu arī uz labi definētām aktīvu kategorijām, kas atbilst šiem sistēmiskajiem draudiem, ja ir pienācīgs pamatojums un nav kvantitatīvu ierobežojumu.
- 35) Varētu paredzēt arī papildu elastību, dodot bankām iespēju izmantot glābšanas pasākumu priekšrocības tiem samazinātās vērtības aktīviem, kuri neatbilst iepriekš izklāstītajiem atbilstīguma kritērijiem, neizvirzot prasību iesniegt konkrētu pamatojumu, vismaz 10–20 % apmērā no aktīvu glābšanas mehānismā iekļautās attiecīgās bankas kopējiem aktīviem, ņemot vērā dažādo EBTA valstu un banku atšķirīgos apstākļus. Turpretim aktīvus, kurus šobrīd nevar uzskatīt par samazinātās vērtības aktīviem, nevajadzētu iekļaut glābšanas programmā. Aktīvu glābšanas pasākumam nevajadzētu būt beztermiņa līdzeklim, kas nodrošina pret recesijas sekām nākotnē.
- 36) Parasti, jo plašāks atbilstības kritēriju loks un jo lielāka attiecīgo aktīvu proporcija bankas portfeli, jo izvērstāka būs restrukturizācija un iespējas izvairīties no pārmērīgiem konkurences traucējumiem. Katrā ziņā Iestāde neuzskatīs aktīvus par glābšanas pasākumiem atbilstīgiem aktīviem, ja tie būs iekļauti saņēmējbankas bilancē pēc noteiktā termiņa beigu datuma un pirms glābšanas programmas izziņošanas.⁽²⁾ Pretējā gadījumā tas novestu pie aktīvu arbitrāžas un izraisītu nepieļaujamu morālu kaitējumu, radot bankām stimulus atturēties no turpmākās kredīšanas un citu ieguldījumu riska pienācīgas novērtēšanas un tādējādi atkārtot tās pašas kļūdas, kas bija par iemeslu pašreizējai finanšu krīzei.⁽³⁾

5.5. Glābšanas pasākumiem atbilstīgo aktīvu novērtēšana un cenu noteikšana

- 37) Pareiza un konsekventa pieeja aktīvu, tostarp sarežģītāku un mazāk likvidu aktīvu, novērtēšanai ir galvenais faktors, kas novērš pārmērīgus konkurences traucējumus un ļauj izvairīties no sacensības par subsīdiju piedāvājumiem starp

⁽¹⁾ Šķiet, ka ASV šādu pieeju ir izvēlējušās Citigroup un Bank of America.

⁽²⁾ Parasti Iestāde uzskata, ka vienots un objektīvs termiņa beigu datums, piemēram, 2008. gada beigās, nodrošinās līdzvērtīgus konkurences apstākļus bankām un EEZ valstīm.

⁽³⁾ Vajadzības gadījumā var paredzēt valsts atbalstu attiecībā uz nākotnes aktīvu risku, pamatojoties uz Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņiem, konkrētāk, nodaļu par valsts garantijām un nodaļu par valsts atbalsta pasākumu pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos.

EEZ valstīm. Novērtēšana būtu jāveic, izmantojot EEZ līmenī noteiktu vispārēju metodiku, kas Iestādei būtu rūpīgi jāsaprot *ex ante* ar visām EBTA valstīm, lai nodrošinātu aktīvu glābšanas pasākumu maksimālu efektivitāti un samazinātu traucējumu un kaitīgas arbitrāžas risku, īpaši pārrobežu bankām. Var rasties nepieciešamība izmantot alternatīvas metodes, lai ņemtu vērā konkrētos apstākļus saistībā ar, piemēram, attiecīgo datu savlaicīgu pieejamību, ja šīs metodes nodrošina līdzvērtīgu pārskatāmību. Katrā ziņā atbilstīgajām bankām būtu jānovērtē savi portfeli katru dienu, kā arī regulāri un bieži jāsniedz informācija valstu iestādēm un to uzraudzības iestādēm.

- 38) Ja aktīvu novērtēšana izrādās sevišķi sarežģīta, var paredzēt alternatīvas pieejas, piemēram, finansiāli stabilas bankas izveidi, saskaņā ar kuru valsts pirktu drošos aktīvus un nevis aktīvus, kuru vērtība ir samazinājusies. Bankas iegāde valsts īpašumā (tostarp nacionalizācija) varētu būt alternatīvs variants, lai veiktu novērtēšanu ilgākā termiņā saistībā ar restrukturizāciju vai tiesiski pareizu likvidāciju, tādējādi novēršot jebkādas neskaidrības par attiecīgo aktīvu pareizo vērtību. ⁽¹⁾
- 39) Pirmajā posmā aktīvus, ja iespējams, būtu jānovērtē, pamatojoties uz to pašreizējo tirgus vērtību. Būtībā ikviens glābšanas shēmā iekļauto aktīvu pārvedums vērtībā, kas pārsniedz tirgus cenu, būs valsts atbalsts. Tomēr pašreizējā tirgus vērtība var būt diezgan atšķirīga no šo aktīvu bilances vērtības pašreizējā situācijā vai, ja nav tirgus, tāda var pat nebūt (dažiem aktīviem vērtība praktiski var būt pat nulle).
- 40) Otrajā posmā samazinātas vērtības aktīviem piešķirtā vērtība saistībā ar aktīvu glābšanas programmu ("pārveduma vērtība") noteikti būs augstāka par pašreizējo tirgus cenu, lai sasniegtu cerētos glābšanas pasākumu rezultātus. Lai nodrošinātu konsekvenci atbalsta saderīguma novērtēšanā, Iestāde izmantotu pārveduma vērtību, kas atspoguļo aktīvu pamatā esošo ilgtermiņa ekonomisko vērtību ("reālo ekonomisko vērtību"), pamatojoties uz pamatā esošo naudas plūsmu un ilgākiem termiņiem, kā pieņemamu atsaucēs vērtību, kura norāda uz atbalsta summas kā nepieciešamā minimuma atbilstību. Būs jāparedz vienoti diskonti, kas piemērojami dažām aktīvu kategorijām, lai tuvinātos to aktīvu reālajai ekonomiskajai vērtībai, kuri ir tik sarežģīti, ka izstrādāt ticamas prognozes par to attīstību tuvākajā nākotnē praktiski nebūtu iespējams.
- 41) Tādējādi pārveduma vērtībai aktīvu pirkuma vai aktīvu apdrošināšanas ⁽²⁾ gadījumā būtu jābalstās uz to reālo ekonomisko vērtību. Turklāt ir jānodrošina pietiekama atbildība valstij. Ja EBTA valstis uzskata par nepieciešamu (īpaši, lai izvairītos no tehniskās maksātspējas) izmantot aktīvu pārveduma vērtību, kas pārsniedz aktīvu reālo ekonomisko vērtību, pasākumā iekļautais atbalsta elements ir attiecīgi lielāks. Tāda prakse ir pieļaujama tikai tad, ja tā ietver tālejošu restrukturizāciju un tādu nosacījumu ieviešanu, kuri ļauj atgūt šo papildu atbalstu vēlākā posmā, piemēram, izmantojot zaudējumu apvēršes mehānismus.
- 42) Novērtēšanas procesā attiecībā uz tirgus vērtību un reālo ekonomisko vērtību, kā arī attiecībā uz atbildību valstij būtu jāievēro tie paši pamatprincipi un procesi, kas uzskaitīti 4. pielikumā.
- 43) Izvērtējot novērtēšanas metodes, ko EBTA valstis ierosinājušas piemērot aktīvu glābšanas pasākumiem, un to īstenošanu individuālos gadījumos, Iestāde var konsultēties ar novērtēšanas ekspertiem. ⁽³⁾ Iestāde izmantos arī ES līmenī izveidoto institūciju speciālās zināšanas, lai nodrošinātu novērtēšanas metodiku konsekvenci.

5.6. Glābšanas pasākumos iekļauto aktīvu pārvaldība

- 44) EBTA valstīm, pamatojoties uz 4. iedaļā izklāstītajām izvēles iespējām, ir jāizvēlas vispiemērotākais modelis palīdzības sniegšanai bankām saistībā ar aktīviem, ņemot vērā samazinātas vērtības aktīvu problēmu, attiecīgo banku situāciju un budžeta apsvērumus. Valsts atbalsta kontroles mērķis ir nodrošināt, lai izvēlēta modeļa elementi tiktu izstrādāti tā, lai nodrošinātu vienādu režīmu un novērstu pārmērīgu konkurences traucējumus.
- 45) Kaut arī konkrētie cenu noteikšanas mehānismi atbalsta pasākumiem var atšķirties, to atšķirīgajiem elementiem nevajadzētu būtiski ietekmēt attiecīgo izmaksu sloga sadalījumu starp valsti un saņēmējbankām. Pamatojoties uz pareizu novērtējumu, aktīvu pārvaldības uzņēmējdarbības kopējam finanšu mehānismam, apdrošināšanai vai kombinētajam risinājumam būtu jānodrošina to, ka bankai būs jāuzņemas segt tādu pašu zaudējumu daļu. Tālab varētu paredzēt zaudējumu apvēršes klauzulas. Visām shēmām kopumā ir jānodrošina, lai saņēmējbankas segtu zaudējumus, kas radušies aktīvu pārveduma rezultātā (skatīt papildus 50. punktu un 11. zemsvītras piezīmi).
- 46) Neatkarīgi no modeļa, lai veicinātu bankas koncentrēšanos uz dzīvotspējas atjaunošanu un novērstu iespējamus interešu konfliktus, funkcionālā un organizatoriskā līmenī ir jānodrošina skaidrs nodalījums starp saņēmējbanku un tās samazinātas vērtības aktīviem, īpaši attiecībā uz to pārvaldību, personālu un klientūru.

⁽¹⁾ To varētu darīt tad, ja, piemēram, valsts apmainītu aktīvus pret valsts obligācijām summā, kas vienāda ar to nominālvērtību, bet saņemtu iespējamās garantijas banku kapitālam, kura vērtība atkarīga no samazinātas vērtības aktīvu pārdošanas galīgās cenas.

⁽²⁾ Apdrošināšanas pasākuma gadījumā ar pārveduma vērtību saņemt apdrošināto summu.

⁽³⁾ Šādu novērtēšanas ekspertu viedokli Iestāde izmantos tāpat kā gadījumos ar citām valsts atbalsta procedūrām, saskaņā ar kurām tā var izmantot ārējo ekspertu pakalpojumus.

5.7. Procedūras aspekti

- 47) Ja vajadzīgs, 5. pielikumā var iepazīties ar sīkiem norādījumiem par šo pamatnostādņu ietekmi uz valsts atbalsta procedūrām saistībā ar sākotnējo paziņojumu par atbalstu un restrukturizācijas plānu novērtējumu.

6. Turpmākie pasākumi – pārstrukturēšana un dzīvotspējas atgūšana

- 48) Iepriekšminētie principi un nosacījumi nosaka pamatu aktīvu glābšanas pasākumu izstrādei saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Šajā kontekstā valsts atbalsta noteikumu mērķis ir nodrošināt minimālo atbalstu ar vismazāk traucējošu ietekmi, lai saņēmējbankām novērstu riskus, kas saistīti ar aktīvu atsevišķu kategoriju, un lai sagatavotu stingru pamatu ilgtermiņa dzīvotspējas atgūšanai bez valsts atbalsta palīdzības. Lai arī samazinātas vērtības aktīviem piemērojamais režīms saskaņā ar iepriekšminētajiem principiem ir nepieciešams, lai atgūtu banku dzīvotspēju, pats par sevi tas nav pietiekams, lai sasniegtu šo mērķi. Atkarībā no katras bankas situācijas un rakstura tām būs jāveic atbilstīgi pasākumi savās interesēs, lai izvairītos no līdzīgām problēmām nākotnē un nodrošinātu ilgtermiņa rentabilitāti.
- 49) Saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, jo īpaši glābšanas vai pārstrukturēšanas jomā, šādu aktīvu glābšanas veidu var uzskatīt par strukturālu operāciju, kurai nepieciešams šāds trīs nosacījumu izvērtējums: i) pietiekams saņēmēju ieguldījums, lai segtu samazinātas vērtības aktīvu programmas izmaksas; ii) atbilstīga rīcība, lai nodrošinātu dzīvotspējas atgūšanu; un iii) nepieciešamie pasākumi, lai novērstu konkurences traucējumus.
- 50) Pirmā nosacījuma izpildi varētu nodrošināt, izpildot iepriekšējās nodaļās noteiktās prasības, īpaši prasības, kas saistītas ar informācijas izpaušanu, novērtēšanu, cenu noteikšanu un izmaksu sloga sadali. Tas nodrošinās saņēmēja ieguldījumu, kas atbilst vismaz kopējiem zaudējumiem, kuri radušies saistībā ar aktīvu pārvešanu valstij. Ja tas nav fiziski iespējams, atbalstu var tomēr atļaut izņēmt kārtā, piemērojot stingrākas prasības attiecībā uz pārējiem diviem nosacījumiem.
- 51) Prasības par dzīvotspējas atgūšanu un nepieciešamajiem aizsardzības līdzekļiem konkurences traucējumu novēršanai tiks noteiktas katrā lietā atsevišķi. Attiecībā uz otro nosacījumu par nepieciešamību atgūt ilgtermiņa dzīvotspēju jāatzīmē, ka aktīvu glābšana var sekmēt šā mērķa sasniegšanu. Pēc iespējamo riska faktoru pilnīgas izvērtēšanas un apsvēršanas dzīvotspējas izvērtējumam būtu jāaplūcina bankas kapitāla pašreizējā un turpmākā pietiekamība.⁽¹⁾
- 52) Pēc aktīvu glābšanas pasākumu sākotnējās apstiprināšanas Iestādes novērtējums par nepieciešamās pārstrukturēšanas apmēru tiks sniegts, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādnes par banku rekapitalizāciju noteiktie kritēriji, bankas aktīvu daļa, uz kuru attiecas glābšanas pasākumi; šādu aktīvu pārvešanas cena salīdzinājumā ar tirgus cenu; paredzēto samazinātas vērtības aktīvu glābšanas pasākumu konkrētās iezīmes; kopējais valsts riska darījumu apmērs saistībā ar bankas riska svērtajiem aktīviem; saņēmējbankas problēmu raksturs un cēlonis; kā arī bankas darījumu modeļa un ieguldījumu stratēģijas stabilitāte. Lai iegūtu pilnīgu priekšstatu par saņēmējbankas situāciju, tā ņems vērā arī jebkuras citas piešķirtās valsts garantijas vai veikto valsts rekapitalizāciju.⁽²⁾
- 53) Ilgtermiņa dzīvotspējas kritērijs nosaka, ka bankai jāspēj izdzīvot bez valsts atbalsta, un ietver skaidrus plānus par visa saņemtā valsts kapitāla izpiršanu un atteikšanos no valsts garantijām. Atkarībā no šā novērtējuma rezultātiem pārstrukturēšanas pasākumiem būs jāietver bankas stratēģijas un darbības padziļināta pārskatīšana, tostarp, piemēram, attiecībā uz pamatdarbību, uzņēmējdarbības modeļu pārorientēšanu, uzņēmējdarbības struktūru/meitasuzņēmumu slēgšanu vai atsavināšanu, izmaiņām aktīvu un pasīvu pārvaldībā un citām izmaiņām.
- 54) Visaptverošu pārstrukturēšanu uzskatīs par nepieciešamu gadījumos, kad samazinātas vērtības aktīvu pienācīgs novērtējums saskaņā ar 5.5. iedaļā un 4. pielikumā noteiktajiem principiem atspoguļos to, ka bez valsts intervences banku pašu kapitāla vērtība būtu negatīva/tās būtu tehniski maksātnespējīgas. Par šādas visaptverošas pārstrukturēšanas nepieciešamību parasti liecina atkārtoti atbalsta pieprasījumi un atkāpes no vispārīgajiem principiem, kas izklāstīti iepriekšējās iedaļās.
- 55) Visaptveroša pārstrukturēšana būtu nepieciešama arī tad, ja banka jau ir saņēmusi jebkāda veida valsts atbalstu, kas vai nu palīdz segt vai novērst zaudējumus, vai arī tā kopējā summa pārsniedz 2 % no kopējiem bankas riska svērtajiem aktīviem. Šādā gadījumā ir pienācīgi jāņem vērā katra saņēmēja situācijas konkrētās iezīmes.⁽³⁾
- 56) Dzīvotspējas atgūšanai nepieciešamo pasākumu grafikā tiks ņemta vērā attiecīgās bankas konkrētā situācija, kā arī vispārējā situācija banku nozarē, nepamatoti neaizkavējot nepieciešamo pielāgojumu īstenošanu.

⁽¹⁾ Cik vien iespējams, būtu jānodrošina arī atbilstība Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu "Finanšu iestāžu rekapitalizācija pašreizējās finanšu krīzes apstākļos" 40. pantā minētajiem kritērijiem.

⁽²⁾ Tām bankām, kurām pēc iepriekšējā valsts atbalsta piešķiršanas ir pienākums izveidot pārstrukturēšanas plānu, šajā plānā ir pienācīgi jāņem vērā jaunais atbalsts un jāparedz visas iespējas, sākot no pārstrukturēšanas līdz tiesiski pareizai likvidācijai.

⁽³⁾ Šā punkta vajadzībām nav jāņem vērā dalība apstiprinātā kredītgantijū shēmā bez nosacījuma, ka garantija bija jāizmanto zaudējumu segšanai.

- 57) Treškārt, nepieciešamo kompensācijas pasākumu apmērs būtu jāapsver, pamatojoties uz konkurences traucējumiem, ko rada atbalsts. Tas var ietvert rentablo uzņēmējdarbības struktūru vai meitasuzņēmumu racionalizāciju vai atsavināšanu, vai arī apņemšanos ierobežot komerciālas darbības izvēršanu.
- 58) Kompensācijas pasākumus uzskatīs par nepieciešamiem gadījumos, kad saņēmējbanka neizpilda iepriekšējos punktos minētos nosacījumus, jo īpaši informācijas izpaušanas, novērtēšanas, cenu noteikšanas un izmaksu sloga sadales jomā.
- 59) Iestāde izvērtēs nepieciešamo kompensācijas pasākumu apmēru, pamatojoties uz atbalsta radīto konkurences traucējumu novērtējumu un jo īpaši uz šādiem faktoriem: atbalsta kopējā summa, ietverot atbalstu, kas izriet no garantiju un rekapitalizācijas pasākumiem; to samazinātas vērtības aktīvu apmērs, uz kuriem attiecas pasākums; aktīva radīto zaudējumu daļa; bankas vispārējā stabilitāte; to aktīvu riska profils, uz kuriem attiecas glābšanas pasākumi; bankas riska pārvaldības kvalitāte; maksāspējas koeficientu līmenis, ja atbalsts nav sniegts; saņēmējbankas pozīcija tirgū un konkurences traucējumi, ko rada bankas nepārtraukta darbība tirgū; kā arī atbalsta ietekme uz banku nozares struktūru.
7. **Nobeiguma noteikumi**
- 60) Ņemot vērā finanšu un ekonomisko situāciju, kas prasa tūlītēju rīcību, šo Valsts atbalsta pamatnostādņu nodaļu piemēro no tās pieņemšanas dienas.
-

1. PIELIKUMS

EUROSISTĒMAS NORĀDES PAR BANKĀM PAREDZĒTAJIEM AKTĪVU ATBALSTA PASĀKUMIEM

Eurosistēma ir noteikusi septiņus pamatprincipus banku aktīvu atbalsta pasākumiem:

- *iestāžu atbilstība*, kuras pamatā vajadzētu būt brīvprātības principam, ierobežojumu gadījumā, ja iespējams, priekšroku dodot iestādēm ar samazinātas vērtības aktīvu lielu apmēru,
- salīdzinoši plaša to *aktīvu definīcija*, par kuriem var saņemt atbalstu,
- *atbilstīgo aktīvu novērtējums*, kas ir pārskatāms un, vēlams, pamatojas uz dažādām pieejām un kopīgiem kritērijiem, kas jāpieņem visās EEZ valstīs. Novērtējums pamatojas uz trešo pušu neatkarīgu ekspertu viedokļiem un modeļiem, kuros izmanto mikroliemeņa datu ievadi, lai aprēķinātu sagaidāmo zaudējumu ekonomisko vērtību un ar tiem saistītās iespējamības, kā arī diskontu piemērošanu attiecībā uz aktīvu bilances vērtību, ja tirgus vērtības novērtēšana ir īpaši sarežģīta vai ja situācija prasa tūlītēju rīcību,
- atbilstīgs *risku sadalījuma* līmenis kā jebkuras shēmas elements, kas nepieciešams, lai ierobežotu valdības izmaksas, radītu vajadzīgos stimulus iesaistītajām iestādēm un saglabātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus šajās iestādēs,
- pietiekami ilgs aktīvu atbalsta shēmu *darbības termiņš*, ja iespējams, saskaņojot to ar atbilstīgo aktīvu termiņstruktūru,
- *iestāžu pārvaldība*, kas jāturpina atbilstoši uzņēmējdarbības principiem, un atbalsts shēmām, kuras paredz skaidri definētas iziešanas stratēģijas, un
- valsts atbalsta shēmu *nosacījumu izpilde* atbilstoši atsevišķiem izmērāmiem kritērijiem, piemēram, apņemšanās turpināt izsniegt kredītus, lai pienācīgi apmierinātu pieprasījumu atbilstoši komerckritērijiem.

2. PIELIKUMS

Dažādas iespējamās pieejas aktīvu glābšanai un pieredze nedrošo banku risinājumu izmantošanā Amerikas Savienotajās Valstīs, Zviedrijā, Francijā, Itālijā, Vācijā un Šveicē

I. IESPĒJAMĀS PIEEJAS

Principā var apskatīt divas plašas pieejas to aktīvu pārvaldībai, kuriem piemēro glābšanas pasākumus.

- Samazinātas vērtības aktīvu nodalīšana no drošajiem aktīviem bankas ietvaros vai banku nozarē kopumā. Var izskatīt vairākus šīs pieejas variantus. Katrai bankai varētu izveidot aktīvu pārvaldības uzņēmumu (nedrošo banku vai garantiju režīmu), tādējādi samazinātas vērtības aktīvi tiktu pārvesti atsevišķai juridiskai personai un aktīvus joprojām pārvaldītu grūtībās nonākusi banka vai atsevišķa struktūra, turklāt iespējamie zaudējumi tiktu sadalīti starp drošo banku un valsti. Cita iespēja paredz, ka valsts varētu izveidot neatkarīgu iestādi (ko bieži vien dēvē par "apkopotāju banku"), lai no atsevišķām bankām vai banku nozares kopumā nopirktu samazinātas vērtības aktīvus, tādējādi ļaujot bankām atsākt parasto kreditēšanas praksi bez aktīvu vērtības daļējas norakstīšanas riska. Šī pieeja varētu būt saistīta arī ar iepriekšēju nacionalizāciju, kur valsts pārņem kontroli pār dažām vai visām nozares bankām, pirms tiek nodalīti to drošie un nedrošie aktīvi.
- Aktīvu apdrošināšanas shēma, ar kuru bankas savās bilancēs saglabā samazinātas vērtības aktīvus, bet valsts atlīdzina tām zaudējumus. Aktīvu apdrošināšanas gadījumā samazinātas vērtības aktīvi saglabājas to banku bilancēs, kurām valsts atlīdzina dažus vai visus zaudējumus. Īpaša problēma saistībā ar aktīvu apdrošināšanu ir piemērotas prēmijas noteikšana attiecībā uz neviendabīgiem un sarežģītiem aktīviem, kurai principā būtu jāatspoguļo apdrošināto aktīvu novērtēšanas un riska raksturlielumu kombinācija. Cita problēma ir saistīta ar to, ka situācijā, kad apdrošinātie aktīvi ir sadalīti pa daudzām bankām, nevis koncentrēti dažās lielākās bankās, apdrošināšanas shēmas ir tehniski sarežģīti izmantojamas. Visbeidzot, tas, ka apdrošinātie aktīvi saglabāsies banku bilancēs, radīs interešu konfliktu iespējamību un likvidēs nozīmīgo psiholoģisko ietekmi, ko rada drošās bankas un nedrošo aktīvu skaidra nodalīšana.

II. PIEREDZE NEDROŠO BANKU JOMĀ

Amerikas Savienotajās Valstīs 1989. gadā tika izveidots valsts īpašumā esošs aktīvu pārvaldības uzņēmums *Resolution Trust Corporation (RTC)*. RTC tika dots uzdevums likvidēt aktīvus (galvenokārt ar nekustamiem īpašumiem saistītus aktīvus, tostarp hipotekāros aizdevumus), kas piederēja krājaizdevu sabiedrībām, kuras Krājaizdevu uzraudzības birojs pēc krājaizdevu sabiedrību krīzes (1989.–1992. gads) pasludināja par maksātnespējīgām. RTC pārņēma arī apdrošināšanas funkcijas, ko iepriekš veica Federālā mājokļu kredītu banku valde (*Federal Home Loan Bank Board*). Laikā no 1989. gada līdz 1995. gada vidum uzņēmums *Resolution Trust Corporation* slēdza vai citādi likvidēja 747 krājaizdevu sabiedrības ar kopējiem aktīviem 394 miljardu ASV dolāru apmērā. Tās pienākumus 1995. gadā pārņēma Federālās noguldījumu apdrošināšanas korporācijas krājsabiedrību apdrošināšanas fonds (*Savings Association Insurance Fund of the Federal Deposit Insurance Corporation*). Kopumā izmaksas nodokļu maksātājiem 1995. gadā tika lēstas 124 miljardu ASV dolāru apmērā.

RTC darbojās, izmantojot tā dēvētās "pašu kapitāla partnerības programmas". Visās pašu kapitāla partnerībās privātā sektora partneris ieguva daļu no aktīvu kopfonda. Saglabājot daļu aktīvu portfeļos, RTC varēja saņemt daļu no īpaši lielās peļņas, ko guva portfeļieguldītāji. Turklāt pašu kapitāla partnerības ļāva RTC gūt labumu no privātā sektora partneru veiktajiem pārvaldības un likvidācijas pasākumiem, un struktūra palīdzēja nodrošināt iniciatīvu labāku saskaņošanu, nekā to varēja nodrošināt parastā saskaņošanas galvenā uzņēmuma/līgumslēdzēja attiecībās. Pastāv vairāki šādi pašu kapitāla partnerību veidi: Vairāku ieguldījumu fonds (ierobežota un selektīva partnerība, nenoteikti aktīvu portfeļi), N-sērijas un S-sērijas hipotekārie trestī (konkurējošs piedāvājums attiecībā uz noteiktu aktīvu portfeļi), Zemes fonds (lai gūtu peļņu no zemes atjaunošanas un izstrādes ilgtermiņā) un JDC partnerība (galvenā partnera izvēle, izmantojot salīdzinošo atlasī, attiecībā uz nenodrošinātiem vai apšaubāmas vērtības prasījumiem).

Zviedrijā tika izveidotas divas banku aktīvu pārvaldības sabiedrības, *Securum un Retriva*, lai pārvaldītu finanšu iestāžu ienākumus nenesošos aizdevumus. Tas tika darīts 1992.–1993. gada finanšu krīzes atrisināšanas politikas ietvaros. Grūtībās nonākušo banku aktīvus sadalīja drošajos un nedrošajos aktīvos, un nedrošos aktīvus pārveda vienai no aktīvu pārvaldības sabiedrībām, galvenokārt *Securum*.⁽¹⁾ Svarīgs Zviedrijas programmas aspekts bija tas, ka bankām bija

⁽¹⁾ Skatīt *Bergström, Englund un Thorell* (2002. gads) un *Heikensten* (1998. gads, a un b).

pilnībā jāatklāj paredzamie aizdevumu zaudējumi un jānosaka nekustamā īpašuma un citu aktīvu patiesā vērtība. Tālab Finanšu uzraudzības iestāde noteica stingrākus noteikumus iespējamo aizdevumu zaudējumu definēšanai, kā arī nekustamā īpašuma novērtēšanai. Lai iegūtu vienotu novērtējumu par nekustamo īpašumu, kas atrodas to banku turējumā, kuras piesakās uz atbalstu, Finanšu uzraudzības iestāde izveidoja Novērtēšanas padomi ar nekustamā īpašuma ekspertiem. Zemās tirgus vērtības, kas tika piešķirtas aktīviem pienācīgas rūpības procesā, faktiski palīdzēja izveidot pamatu aktīvu vērtības noteikšanai. Tā kā tirgus dalībnieki necerēja, ka cenas varētu kļūt zemākas par šo līmeni, tirdzniecība saglabājās. ⁽¹⁾ Ilgtermiņā šo abu banku aktīvu pārvaldības sabiedrību darbība izrādījās veiksmīga, jo budžeta izmaksas saistībā ar finanšu sistēmas atbalstīšanu bija daudz maz līdzsvarotas ar ieņēmumiem, ko banku aktīvu pārvaldības sabiedrības guva no savu aktīvu turējumu likvidācijas.

Francijā 1990. gados tika izveidota valsts iestāde, kurai ir piešķirta institucionāla un neierobežota valsts garantija, lai pārņemtu un laika gaitā likvidētu *Credit Lyonnais* nedrošos aktīvus. Nedrošā banka finansēja aktīvu iegādi, izmantojot *Credit Lyonnais* piešķirto kredītu. Tādējādi *Credit Lyonnais* varēja izvairīties no aktīvu zaudējumu iegremdēšanas un atbrīvot kapitālu par atbilstošu riska svērtu aktīvu summu, jo, ņemot vērā valsts garantiju, nedrošajai bankai piešķirtā aizdevuma riska pakāpe bija 0 %. Eiropas Komisija nedrošo banku apstiprināja kā pārstrukturēšanas atbalstu. Šā modeļa iezīme bija skaidrs nodalījums starp drošajām un nedrošajām bankām, lai izvairītos no interešu konfliktiem, un "labāku laiku" klauzula par drošo banku peļņas gūšanu valsts labā. Pēc dažiem gadiem šo banku veiksmīgi privatizēja. Tomēr aktīvu pārvešana uz nedrošo banku bilances vērtībā atbrīvoja akcionārus no atbildības par zaudējumiem un laika gaitā radīja augstas izmaksas valstij.

Dažus gadus vēlāk *Banco di Napoli* Itālijā tika sadalīta nedrošajā bankā un drošajā bankā. Tas notika pēc tam, kad esošie akcionāri bija mazinājuši zaudējumus un Valsts kase bija veikusi rekapitalizāciju līmeni, kāds nepieciešams, lai turpinātu bankas darbību. *Banco Napoli* sniedza finansējumu, lai nedrošā banka iegādātos diskontētos, bet joprojām samazinātas vērtības aktīvus, izmantojot subsidētu aizdevumu, ko izsniegusi Centrālā banka un pretgarantējusi Valsts kase. Vienu gadu vēlāk šī nostabilizētā banka tika privatizēta. Ne *Credit Lyonnais*, ne *Banco di Napoli* gadījumā Valsts kasei nedrošo aktīvu iegāde neradīja tūlītējus budžeta izdevumus, kas pārsniegtu bankām nodrošinātā kapitāla apmēru.

Nesen Vācija, lai risinātu *Landesbanken* nedrošo aktīvu problēmu, izmantoja nedrošas bankas elastīgāku veidu. *SachsenLB* lietā pēc tam, kad nedrošie aktīvi apmēram 17,5 miljardu euro apmērā tika nodoti īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai (SPV), lai šos aktīvus paturētu līdz termiņa beigām, saņēmējs tika pārdots kā darbību turpinošs uzņēmums. Iepriekšējie īpašnieki – Saksijas federālā zeme – sniedza garantiju pret zaudējumiem apmēram 17 % apmērā no nominālvērtības, ko stresa testā uzskatīja par iespējamo zaudējumu maksimālo robežu ("pamatscenārija") tas bija novērtēts tikai 2 % apmērā). Jaunais īpašnieks pārņēma lielāko daļu refinansējuma un sedza atlikušos riskus. Bija paredzēts, ka atbalsta summa sasniegs vismaz sliktākā scenārija aplēsi – 4 %. *WestLB* lietā aktīvu portfelis 23 miljardu euro apmērā tika nodots īpašam nolūkam dibinātajai sabiedrībai un nodrošināts ar valdības garantiju 5 miljardu euro apmērā, lai segtu iespējamus zaudējumus un novērstu bilances aktīvu vērtības pielāgojumus atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (IFRS). Tādējādi *WestLB* varēja savu bilanci pasargāt no aktīvu tirgus svārstību ietekmes. Valstij tika samaksāta garantijas maksa 0,5 % apmērā. Šo garantiju režīmu joprojām piemēro, un to uzskata par valsts atbalstu.

Šveicē valdība izveidoja jaunu fondu, kuram *UBS* nodeva toksisko aktīvu portfeli, ko trešā puse pirms nodošanas bija novērtējusi. Lai nodrošinātu šā fonda finansējumu, Šveice vispirms *UBS* ieguldīja kapitālu (obligācijās, kuras var konvertēt *UBS* akcijās), ko *UBS* nekavējoties norakstīja un pārveda uz fondu. Pārējo fonda finansējumu nodrošināja aizdevums no Šveices Valsts bankas.

Čehijas banku aizdevumu nosacījumi 1990. gadu beigās bija ļoti "brīvi". Tā rezultātā Čehijas bankas stipri cieta, un 1990. gadu beigās valdībai tās bija jāglābj. Lai izveidotu stabilu banku nozari, tika veikti galvenie pasākumi banku bilancu sakārtošanai.

Čehijas valdība 1991. gada februārī izveidoja konsolidācijas banku (*Konsolidační banka*, KOB), lai pārņemtu ienākumus nenesošos aizdevumus, kas banku nozarē bija uzkrājušies līdz 1991. gadam, piemēram, parādus, kas "pārmantoti" no centralizētās plānveida ekonomikas, jo īpaši tos, kas saistīti ar tirdzniecību padomju bloka valstīs. Šo speciālo banku 2001. gada septembrī pārveidoja par aģentūru, kurai bija jāpārņem arī nedrošie aizdevumi, kas saistīti ar "jauniem inovatīviem" aizdevumiem (jo īpaši tā dēvētie privatizācijas aizdevumi, ienākumus nenesošie aizdevumi un ar krāpšanu saistītie aizdevumi).

⁽¹⁾ Tas krasi atšķiras no Japānas politikas, kur nedrošo aktīvu vērtības noteica pārāk augstas, tādējādi "iesaldējot" nekustamā īpašumu tirgu apmēram uz desmit gadiem.

Sākot ar 1991. gadu, lielākās bankas tika atbrīvotas no nedrošajiem aizdevumiem, un no 1994. gada uzsvars tika likts uz mazākām bankām. Jo īpaši 1996. gada augustā notikušais *Kreditní banka* bankrots un tam sekojošais *Agrobanka* daļējais sabrukums radīja spiedienu Čehijas banku sistēmā. Attiecīgās programmas izraisīja tikai valsts daļas pagaidu palielināšanos banku nozarē 1995. gadā, kā arī 1998. gadā, pateicoties *Agrobanka* licences atsaukšanai. Kopumā valdības daļa banku nozarē palielinājās no 29 % 1994. gadā līdz 32 % 1995. gadā.

Turklāt 1997. gadā mazo banku atbalstam tika apstiprināta cita programma – Stabilizācijas programma. Tās pamatmērķis bija aizvietot zemas kvalitātes aktīvus, kuru likviditāte bija līdz 110 % no katras iesaistītās bankas kapitāla, īpašam uzņēmumam *Česká finanční* nopērkot zemas kvalitātes aktīvus no bankas un šo aktīvu atlikušo summu atpērkot 5–7 gadu laikā. Sešas bankas iesaistījās šajā programmā, tomēr piecas no tām tika izslēgtas, jo tās neatbilda programmas kritērijiem, un pēc tam pārtrauca darbību. Tādējādi Stabilizācijas programma izrādījās neveiksmīga un tika pārtraukta.

Līdz 1998. gada beigām tika izsniegtas 63 banku darbības licences (60 no kurām izsniedza līdz 1994. gada beigām). 2000. gada septembra beigās 41 banka un ārvalstu banku filiāle turpināja darbību, uz 16 bankām attiecās ārkārtas režīms (8 bankas bija likvidācijas procesā, 8 bankas – iesaistītas bankrota procedūrā), 4 bankas apvienojās ar citām bankām un vienai ārvalstu bankai tika atņemta licence, jo tā nespēja uzsākt darbību. No pārējām iestādēm (42) (tostarp CKA) 15 bija vietējā līmenī kontrolētas bankas un 27 – ārvalstu kontrolētas bankas, tostarp ārvalstu meitasuzņēmumi un ārvalstu filiāles.

Grozītais likums par bankrotu un maksājumu kārtošānu, kā arī likums par atklātām izsolēm stājās spēkā 2000. gada maijā. Šo likumu mērķis bija paātrināt bankrota procedūras un saskaņot kreditoru un debitoru tiesības, ļaujot speciālizētiem uzņēmumiem vai juridiskām personām bankrota procedūrās rīkoties kā pilnvarotajiem un sniedzot iespēju vienoties par strīdu izšķiršanu ārpustiesas kārtībā.

3. PIELIKUMS

Atbilstīgo aktīvu kategoriju ("grozu") definīcija un pilnīga informācija par samazinātas vērtības aktīviem un visām bankas darbībām

I. ATBILSTĪGO AKTĪVU KATEGORIJU ("GROZU") DEFINĪCIJA

Banku samazinātas vērtības finanšu aktīvu definīcijai vajadzētu būt kopsaucējam, kura pamatā ir kategorijas, kas jau tiek izmantotas:

- 1) ziņojumu sniegšanā un novērtēšanā, ievērojot piesardzības principu (Bāzeles 3. pīlārs = Kapitāla prasību direktīvas (KPD) XII pielikums; *FINREP* un *COREP*);
- 2) finanšu pārskatu sniegšanā un novērtēšanā (jo īpaši 39. SGS un 7. SFPS);
- 3) specializētos *ad hoc* ziņojumos par kredītu krīzi: Starptautiskā Valūtas fonda (SVF), Finansiālās stabilitātes foruma (FSF), *Roubini* un Eiropas Banku uzraudzītāju komitejas (EBUK) darbā attiecībā uz pārskatāmību.

Esošo ziņošanas un novērtēšanas kategoriju kopsaucēja izmantošana, lai definētu aktīvu "grozus":

- novērsīs jebkādu papildu ziņošanas slogu attiecībā uz bankām,
- ļaus novērtēt atsevišķu banku samazinātas vērtības aktīvu grozu, izmantojot EEZ un globālā līmenī veiktas aplēses (kas var būt būtiskas, lai noteiktu "ekonomisko vērtību" noteiktā brīdī), un
- sniegs objektīvus (apstiprinātus) izejas punktus samazinātas vērtības aktīvu novērtēšanai.

Ņemot vērā iepriekšminēto, kā izejas punktu, lai noteiktu "ekonomisko vērtību" un aktīvu glābšanas pasākumus, Iestāde ierosina izmantot šādus finanšu aktīvu "grozus".

1. tabula

I. Strukturēti/vērtspapīros pārvērsti finanšu produkti

	Produkta veids	Uzskaites kategorija	Shēmas novērtēšanas pamats			Piezīmes
			Tirgus vērtība	Ekonomiskā vērtība	Pārveduma vērtība	
1.	RMBS	FVPL/AFS (*)				Sīkāk iedalīts atkarībā no: ģeogrāfiskā apgabala, daļu prioritārās secības, novērtējumiem, paaugstināta riska, Alt-A vai citiem pakārtotajiem aktīviem, termiņiem/emisijas datumiem, piešķirumiem un norakstījumiem.
2.	CMBS	FVPL/AFS				
3.	CDO	FVPL/AFS				
4.	ABS	FVPL/AFS				
5.	Uzņēmumu parāds	FVPL/AFS				
6.	Citi aizdevumi	FVPL/AFS				
			Kopā			

II. Vērtspapīros nepārvērstie aizdevumi

	Produkta veids	Uzskaites kategorija	Shēmas novērtēšanas pamats			Piezīmes
			Izmaksas (**)	Ekonomiskā vērtība	Pārveduma vērtība	
7	Uzņēmumu aizdevumi	HTM/L&R (*)	Izmaksas (**)			Sīkāk iedalīts atkarībā no: ģeogrāfiskā apgabala, darījumu partnera riska (PD), kredītriska mazināšanas (nodrošinājuma) un termiņstruktūras, piešķirumiem un norakstījumiem.
8	Mājokļu aizdevumi	HTM/L&R	Izmaksas			
9	Citi individuālie aizdevumi	HTM/L&R	Izmaksas			

Produkta veids	Uzskaites kategorija	Shēmas novērtēšanas pamats			Piezīmes
		Izmaksas (**)	Ekonomiskā vērtība	Pārveduma vērtība	
		Kopā			

(*) *FVPL = Fair value through profit and loss* (patiesā vērtība, izmantojot peļņas vai zaudējumu aprēķinu) = darījumu portfelis + patiesās vērtības iespēja; *AFS = available for sale* (pieejams pārdošanai), *HTM = held to maturity* (turēti līdz termiņa beigām), *L&R = loans and receivables* (aizdevumi un debitoru parādi).

(**) Izmaksas ir aizdevumu bilances vērtība, no kuras atņemts vērtības samazinājums.

II. PILNĪGA INFORMĀCIJA PAR SAMAZINĀTAS VĒRTĪBAS AKTĪVIEM UN AR TIEM SAISTĪTAJĀM DARBĪBĀM

Pamatojoties uz šiem aktīvu groziem, informācija par tās bankas samazinātas vērtības aktīviem, uz kuru būtu jāattiecinā aktīvu glābšanas pasākums, ir jāsniedz tādā detalizācijas līmenī, kā tas ieteikts 1. tabulas ailē "piezīmes".

Pamatojoties uz Eiropas Banku uzraudzības komitejas ⁽¹⁾ (EBUK) noteikto paraugpraksi par informācijas izpaušanu attiecībā uz tirgus satricinājuma ietekmētajām darbībām, informāciju par bankas darbībām saistībā ar samazinātas vērtības aktīviem, kuru izmantos 5.1. iedaļā minētajā dzīvotspējas izvērtējumā, varētu strukturēt šādā veidā.

2. tabula

EBUK noteiktā paraugprakse	Senior Supervisors Group (SSG) (Vecāko uzraudzītāju grupa): Informācija par paraugpraksi
<p><i>Uzņēmējdarbības modelis</i></p> <p>Uzņēmējdarbības modeļa apraksts (t. i., iemesli, kas motivē iesaistīties darbībā un vērtības radišanas procesā) un attiecīgā gadījumā jebkuru veikto izmaiņu apraksts (t. i., izmaiņas, ko izraisījusi krīze).</p> <p>Stratēģiju un mērķu apraksts.</p> <p>Apraksts par darbību nozīmīgumu un ieguldījumu uzņēmējdarbībā (ietverot kvantitatīvu analīzi).</p> <p>Darbību veida apraksts, tostarp instrumentu un to darbības apraksts, un apraksts par produktu/ieguldījumu atbilstības kritērijiem.</p> <p>Apraksts par iestādes lomu un iesaistes pakāpi, t. i., saistībām un pienākumiem.</p>	<p>Darbības (SPE). (*)</p> <p>Riska darījumu veids (sponsors, likviditātes un/vai kredīta kvalitātes uzlabošanas nodrošinātājs) (SPE).</p> <p>Stratēģijas kvalitatīvā analīze (LF).</p>
<p><i>Riski un to pārvaldība</i></p> <p>Apraksts par to risku veidu un pakāpi, kuri radušies saistībā ar darbībām un instrumentiem.</p> <p>Apraksts par risku pārvaldības metodēm saistībā ar darbībām un par jebkuriem atklātajiem trūkumiem un korektīvajiem pasākumiem, kas veikti šo risku novēršanai.</p> <p>Pašreizējās krīzes apstākļos īpaša uzmanība būtu jāpievērš likviditātes riskam.</p>	
<p><i>Krīzes ietekme uz rezultātiem</i></p> <p>Rezultātu kvalitatīvs un kvantitatīvs apraksts, īpaši pievēršoties zaudējumiem (attiecīgā gadījumā) un daļējiem norakstījumiem, kas ietekmē rezultātus.</p> <p>Daļēju norakstījumu/zaudējumu sadalījums pa krīzes ietekmēto produktu un instrumentu veidiem (CMBS, RMBS, CDO, ABS un LBO, kas sīkāk sadalīti atbilstoši dažādiem kritērijiem).</p> <p>Apraksts par iemesliem un faktoriem, kas radīja novēroto ietekmi.</p>	<p>Riska darījumu izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo periodu, tostarp pārdošana un daļēji norakstījumi (CMB/LF).</p>

⁽¹⁾ Avots: Eiropas Banku uzraudzības komitejas (EBUK) ziņojums par banku pārskatāmību attiecībā uz darbībām un produktiem, kurus ietekmējusi nesenā tirgus nestabilitāte, 2008. gada 18. jūnijs.

EBUK noteiktā paraugprakse	Senior Supervisors Group (SSG) (Vecāko uzraudzītāju grupa): Informācija par paraugpraksi
<p>Salīdzinājums par i) ietekmi dažādos (attiecīgos) periodos un ii) peļņas vai zaudējumu aprēķina datiem pirms un pēc krīzes ietekmes.</p> <p>Daļēju norakstījumu sadalījums realizētajās un nerealizētajās summās.</p> <p>Apraksts par krīzes ietekmi uz uzņēmuma akciju cenu.</p> <p>Informācija par maksimālo zaudējumu risku un apraksts par to, kā iestādes situāciju varētu ietekmēt turpmāka lejupslīde vai tirgus atveseļošānās.</p> <p>Informācija par kredīta starpības (attiecībā uz pašu pasīviem) izmaiņu ietekmi uz rezultātiem un par metodēm, kas izmantotas šīs ietekmes noteikšanai.</p>	
<p><i>Riska darījumu līmeņi un veidi</i></p> <p>Nenokārtoto riska darījumu nominālā summa (vai amortizētās izmaksas) un patiesā vērtība.</p> <p>Informācija par kredītu aizsardzību (piemēram, izmantojot kredītsaistību neizpildes mijmaiņas līgumus) un tās ietekmi uz riska darījumiem.</p> <p>Informācija par produktu skaitu.</p> <p>Sīka informācija par riska darījumiem, sniedzot sadalījumu atkarībā no:</p> <ul style="list-style-type: none"> — daļu prioritāšu līmeņa, — kredītu kvalitātes līmeņa (piemēram, novērtējumi, ieguldījumu kategorijas, emisijas datumi), — ģeogrāfiskās izcelsmes, — tā, vai riska darījumus uzsākuši uzņēmumi, vai tie ir saglabāti, uzglabāti vai nopirkti, — produkta raksturlielumiem: piemēram, novērtējumi, paaugstināta riska hipotekāro kredītu daļa, diskonta likmes, piesaistes punkti, starpības, finansējums, — pakārtoto aktīvu raksturlielumiem: piemēram, emisijas datumi, aizdevuma un ķīlas vērtības attiecība, informācija par nodrošinājumiem, pakārtotā aktīva vidējais svērtais lietošanas laiks, pieņēmumi par priekšapmaksas ātrumu, paredzamie kredītu zaudējumi. <p>Grafiki par riska darījumu apgrozību atkarībā no attiecīgajiem pārskata periodiem un attiecīgie iemesli (pārdošana, atsavināšana, iepirkumi utt.).</p> <p>Pārskats par riska darījumiem, kuri vēl nav konsolidēti (vai kuri ir atzīti šīs krīzes laikā), un saistītie iemesli.</p> <p>Ietekme uz specializētajiem apdrošinātājiem un apdrošināto aktīvu kvalitāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — apdrošināto riska darījumu, kā arī nopirktās kredīta aizsardzības nominālās summas (vai amortizētās izmaksas), — nenokārtoto riska darījumu, kā arī saistītās kredīta aizsardzības patiesā vērtība, — daļējo norakstījumu un zaudējumu summa, kas sadalīta realizētajā un nerealizētajā summā, — riska darījumu sadalījums atkarībā no novērtējuma vai darījumu partnera. 	<p>Instrumenta lielums attiecībā pret uzņēmuma kopējiem riska darījumiem (SPE/CDO).</p> <p>Nodrošinājums: veids, daļas, kredītvērtējums, nozare, ģeogrāfiskā izplatība, vidējais termiņš, emisijas datums (SPE/CDO/CMB/LF).</p> <p>Riska ierobežošana, ietekme uz specializētajiem apdrošinātājiem, citi darījumu partneri (CDO). Riska ierobežošanas darījumu partneru kredītspēja (CDO).</p> <p>Vispārējie aizdevumi, RMBS, atvasinātie instrumenti, citi (O).</p> <p>Sīka informācija par kredīta kvalitāti (piemēram, kredītvērtējums, aizdevuma un ķīlas vērtības attiecība, darbības novērtējumi) (O).</p> <p>Riska darījumu izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo periodu, tostarp pārdošana un daļēji norakstījumi (CMB/LF).</p> <p>Atšķirība starp konsolidētiem un nekonsolidētiem instrumentiem. Konsolidēšanas iemesls (attiecīgā gadījumā) (SPE).</p> <p>Finansēti riska darījumi un nefinansētas saistības (LF).</p>

EBUK noteiktā paraugprakse	Senior Supervisors Group (SSG) (Vecāko uzraudzītāju grupa): Informācija par paraugpraksi
<p><i>Grāmatvedības politika un novērtēšanas jautājumi</i></p> <p>Darījumu un strukturēto produktu klasifikācija uzskaites vajadzībām un ar to saistītā uzskaites rezultātu apstrāde.</p> <p>SPE un citu instrumentu (piemēram, VIE) konsolidācija un to saskaņošana ar strukturētajiem produktiem, kurus ietekmējusi paaugstināta riska kredītu krīze.</p> <p>Sīka informācija par finanšu instrumentu patieso vērtību:</p> <ul style="list-style-type: none"> — finanšu instrumenti, kuriem piemēro patieso vērtību, — patiesās vērtības hierarhija (visu patiesās vērtības riska darījumu sadalījums pa dažādiem patiesās vērtības hierarhijas līmeņiem un sadalījums naudas instrumentos un atvasinātajos instrumentos, kā arī informācija par pārvietojumiem dažādos līmeņos), — pirmās dienas peļņas izmantošana (tostarp kvantitatīva informācija), — patiesās vērtības iespējas izmantošana (ieskaitot tās izmantošanas nosacījumus) un saistītās summas (ar piemērotu sadalījumu). <p>Informācija par modelēšanas metodēm, ko izmanto finanšu instrumentu novērtēšanā, tostarp šādu rādītāju analīze:</p> <ul style="list-style-type: none"> — modelēšanas metožu un instrumentu, kuriem šādas metodes ir piemērotas, apraksts, — novērtēšanas procesu apraksts (tostarp jo īpaši šo modeļu pamatā esošo pieņēmumu un datu ievades faktoru analīze), — to korekciju veids, kuras piemēro, lai atspoguļotu modeļa risku un citas ar novērtēšanu saistītas neskaidrības, — patieso vērtību jutīgums, kā arī — krīzes attīstības modeļi. 	<p>Novērtēšanas metodes un galvenie dzinējspēki (CDO).</p> <p>Kredītu novērtēšanas korekcijas attiecībā pret atsevišķiem darījumu partneriem (CDO).</p> <p>Novērtējumu jutīgums pret izmaiņām galvenajos pieņēmumos un datu ievadē (CDO).</p>
<p><i>Citi informācijas izpaušanas aspekti</i></p> <p>Informācijas izpaušanas politikas, kā arī informācijas izpaušanas un finanšu pārskatu pamatā esošo principu apraksts.</p>	
<p><i>Ar informācijas izklāstu saistītie jautājumi</i></p> <p>Attiecīgā informācija, lai veicinātu izpratni par iestādes iesaisti noteiktās darbībās, cik vien iespējams, būtu jāsniedz vienkopus.</p> <p>Gadījumā, ja informācija ir sadalīta pa dažādām daļām vai avotiem, būtu jāsniedz savstarpējas atsauces, lai ieinteresētais lasītājs varētu orientēties dažādās daļās.</p> <p>Aprakstoša informācija, cik vien iespējams, būtu jāpapildina ar ilustratīvām tabulām un pārskatiem, lai uzlabotu skaidrību.</p> <p>Iestādēm būtu jānodrošina, lai sarežģītu finanšu instrumentu un darījumu aprakstīšanai izmantotā terminoloģija tiktu papildināta ar skaidriem un piemērotiem paskaidrojumiem.</p>	

(*) SSG ziņojumā katra iezīme attiecas uz konkrētu SPE veidu vai tiem visiem kopumā – SPE (*Special Purpose Entities* – īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības), LF (*Leveraged Finance* – aizņemtā finansējums), CMB (*Commercial Mortgage-Backed Securities* – komerciālas hipotēkas nodrošināti vērtspapīri), O (*Other sub-prime and Alt-A Exposures* – citi paaugstināta riska un Alt-A riska darījumi), CDO (*Collateralised Debt Obligations* – nodrošinātas parādsaistības).

4. PIELIKUMS

NOVĒRTĒŠANAS UN CENU NOTEIKŠANAS PRINCIPI UN PROCESI

I. Novērtēšanas metode un procedūra

Pasākumu piemērošanas nolūkos aktīvi būtu jāklasificē saskaņā ar 3. pielikumā sniegto ilustratīvo 1. un 2. tabulu.

Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu šīs nodaļas nozīmē (skatīt 5.5. iedaļu) reālās ekonomiskās vērtības noteikšanai būtu jābalstās uz novērotajiem datiem par tirgu, kā arī uz reāliem un piesardzīgiem pieņēmumiem par nākotnes naudas plūsmām.

Par atbilstīgajiem aktīviem piemērojamo novērtēšanas metodi būtu jāvienojas EEZ līmenī, un tā varētu mainīties atkarībā no attiecīgajiem atsevišķajiem aktīviem vai aktīvu groziem. Ja vien iespējams, šāda uz tirgu balstīta novērtēšana ik pēc noteikta laika posma būtu jāveic atkārtoti visā aktīva lietošanas laikā.

Iepriekš vairākas novērtēšanas iespējas tika izmantotas vairāk vai mazāk veiksmīgi. Vienkārša apvērstās izsoles procedūra izrādījās noderīga to aktīvu kategorijām, kuru tirgus vērtība ir diezgan ticama. Tomēr šī pieeja neļāva novērtēt sarežģītākus aktīvus Amerikas Savienotajās Valstīs. Sarežģītākas izsoles procedūras ir vairāk piemērotas gadījumos, kad ir mazāka pārliecība par tirgus vērtību un kad katra aktīva cenas noteikšanai ir nepieciešama precīzāka metode. Diemžēl šādas procedūras nav vienkāršas. Sarežģītu aktīvu alternatīvi paraugaprēķini ir ierobežoti, jo tie ir jutīgi pret attiecīgajiem pieņēmumiem. ⁽¹⁾

Iespēja piemērot vienotus novērtējuma diskontus visiem sarežģītajiem aktīviem kopumā vienkāršo novērtēšanas procesu, lai arī tā rezultātā atsevišķu aktīvu cenas tiek noteiktas ar mazāku precizitāti. Centrālajām bankām ir ievrojama pieredze saistībā ar iespējamiem kritērijiem un parametriem, ko piemēro refinansēšanas nodrošinājumam. Tas varētu kalpot par noderīgu atskaites punktu.

Neraugoties uz izvēlēto modeli, novērtēšanas procesam un jo īpaši nākotnes zaudējumu iespējamības novērtēšanai būtu jābalstās uz stingriem stresa testiem, ko piemēro ieilgušas pasaules līmeņa recesijas scenārijiem.

Novērtēšanas pamatā jābūt starptautiski atzītiem standartiem un kritērijiem. Kopīga novērtēšanas metode, par kuru panākta vienošanās EEZ līmenī un kuru EEZ valstis ir konsekventi ieviešas, varētu ievērojami mazināt bažas par apdraudējumu līdzvērtīgiem konkurences apstākļiem, ko rada pretrunīgu novērtēšanas sistēmu iespējami nozīmīga ietekme. Izvērtējot EBTA valstu ieteiktās aktīvu glābšanas pasākumu novērtēšanas metodes, Iestāde principā apspriežas ar novērtēšanas ekspertu grupām. ⁽²⁾

II. Valsts atbalsta cenas noteikšana, pamatojoties uz novērtējumu

Aktīvu novērtēšana ir jānodala no atbalsta pasākuma cenas noteikšanas. Pirkšana vai apdrošināšana, pamatojoties uz pašreizējo tirgus vērtību vai reālo ekonomisko vērtību, un faktoringa nākotnes naudas plūsmu prognozēs, pamatojoties uz termiņa beigu ievērošanu, praksē bieži vien pārsniedz saņēmējbanku pašreizējo izmaksu sloga sadales spēju. ⁽³⁾ Cenu noteikšanas mērķim jābalstās uz pārveduma vērtību, kas ir pēc iespējas tuvāka noteiktajai reālajai ekonomiskajai vērtībai. Lai gan cenu noteikšana, pamatojoties uz reālo ekonomisko vērtību, sniedz priekšrocības salīdzinājumā ar pašreizējo tirgus vērtību, tātad arī valsts atbalstu, var uzskatīt, ka tā līdzsvaro pašreizējos tirgus pārspilējumus, kurus pastiprina pašreizējās krīzes apstākļi, kas izraisīja atsevišķu tirgu stāvokļa pasliktināšanos vai pat sabrukumu. Jo lielāka pārveduma vērtības novirze no reālās ekonomiskās vērtības un tātad arī no atbalsta summas, jo lielāka vajadzība pēc pasākumiem stāvokļa izlabošanai, lai nodrošinātu precīzu cenu noteikšanu laika gaitā (piemēram, izmantojot "labāku laiku" klauzulas), un pamatīgākas pārstrukturēšanas. Pieļaujamajai novirzei no novērtēšanas rezultāta vajadzētu būt ierobežotākai attiecībā uz aktīviem, kuru vērtību var noteikt, pamatojoties uz ticamiem datiem par tirgu, nekā attiecībā uz aktīviem, kuru tirgi ir nelikvidi. Neatbilstība šiem principiem nozīmētu, ka ir nepieciešami tālejoši pārstrukturēšanas un kompensācijas pasākumi vai pat tiesiski pareiza likvidācija.

Jebkurā gadījumā aktīvu glābšanas cenas noteikšanā ir jāietver atlīdzība valstij, kurā atbilstīgi ņemti vērā riski saistībā ar nākotnes zaudējumiem, kas pārsniedz "reālās ekonomiskās vērtības" noteikšanā paredzētos zaudējumus, kā arī jebkāds papildu risks, kas izriet no pārveduma vērtības virs reālās ekonomiskās vērtības.

⁽¹⁾ Jebkurā gadījumā izsoli būtu iespējams veikt vienīgi viendabīgām aktīvu kategorijām un gadījumos, kad ir pietiekami liels potenciālo pārdevēju skaits. Turklāt būtu jānosaka rezerves cena, lai nodrošinātu valsts interešu un zaudējumu apvērtes mehānisma aizsardzību gadījumā, ja galīgie zaudējumi pārsniegtu rezerves cenu, ar mērķi nodrošināt pietiekamu saņēmējbankas ieguldījumu. Lai novērtētu šādus mehānismus, būs jāiesniedz salīdzinošie scenāriji ar alternatīvām garantijas/pirkuma shēmām, tostarp stresa testi, lai nodrošinātu šo mehānismu finansiālo līdzvērtību pasaules līmenī.

⁽²⁾ Šādu novērtēšanas ekspertu viedokli Iestāde izmantos tāpat kā gadījumos ar citām valsts atbalsta procedūrām, saskaņā ar kurām tā var izmantot ārējo ekspertu pakalpojumus.

⁽³⁾ Skatīt šo pamatnostādņu 5. nodaļas 2. punktu.

Šādu atlīdzību var nodrošināt, nosakot aktīvu pārveduma cenu zem reālās ekonomiskās vērtības tādā mērā, lai sniegtu pietiekamu kompensāciju par risku atbilstoša palielinājuma veidā, vai arī attiecīgi pielāgojot garantijas maksu.

Nepieciešamās mērķa peļņas noteikšanas pamatā varētu būt par rekapitalizācijas pasākumiem prasītā atlīdzība tādā apmērā, kas atbilst ierosināto aktīvu glābšanas pasākumu ietekmei uz kapitālu. Tam būtu jāatbilst Iestādes Valsts atbalsta pamatnostādņu nodaļas par banku rekapitalizāciju prasībām, vienlaicīgi ņemot vērā aktīvu glābšanas pasākumu konkrētās iezīmes un jo īpaši faktu, ka tie var ietvert lielāku risku nekā kapitāla ieguldījumi.⁽¹⁾

Cenu noteikšanas sistēmā varētu ietvert arī garantijas banku akcijām, kuru vērtība ir līdzvērtīga aktīvu vērtībai (kas nozīmē, ka augstāka samaksātā cena radīs lielāku potenciālo akciju daļu). Viens no šādas cenu noteikšanas sistēmas modeļiem varētu būt aktīvu pirkšanas scenārijs, saskaņā ar kuru šādas garantijas tiks atgrieztas bankai, tiklīdz nedrošā banka būs pārdevusi aktīvus un ja tie būs sasnieguši nepieciešamo mērķa peļņu. Ja aktīvi nenodrošina šādu peļņu, bankai starpība ir jāmaksā skaidrā naudā, lai sasniegtu mērķa peļņu. Ja banka nemaksā skaidrā naudā, valsts pārdod garantijas, lai nodrošinātu mērķa peļņu.

Aktīvu galvojumu gadījumā garantijas maksu varētu maksāt kā akcijas ar noteiktiem kumulatīviem procentiem, kas atbilst mērķa peļņai. Ja galvojumu ir nepieciešams izlietot, EBTA valstis varētu izmantot garantijas, lai iegūtu akcijas atbilstoši summām, kas bija jānosēd ar galvojumu.

Visām cenu noteikšanas sistēmām būtu jānodrošina tas, ka saņēmējbanku kopējais ieguldījums samazina valsts intervences neto līmeni līdz vajadzīgajam minimumam.

⁽¹⁾ Aktīvu garantēšanas scenārijā būtu jāņem vērā arī tas, ka atšķirībā no rekapitalizācijas pasākumiem likviditāte nav nodrošināta.

5. PIELIKUMS

VALSTS ATBALSTA PROCEDŪRA

EBTA valstis, kuras paziņo par aktīvu glābšanas pasākumiem, iesniedz Iestādei pilnīgu un sīku informāciju par visiem elementiem, kas attiecas uz valsts atbalsta pasākumu novērtēšanu saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, kā tas ir noteikts šajā Valsts atbalsta pamatnostādņu nodaļā. ⁽¹⁾ Jo īpaši tas ietver novērtēšanas metodes sīku aprakstu un tās paredzēto īstenošanu, iesaistot neatkarīgus trešo personu ekspertus. ⁽²⁾ Iestāde piešķirs apstiprinājumu uz 6 mēnešiem ar nosacījumu, ka katra saņēmējietāde apņemas 3 mēnešu laikā pēc pievienošanās aktīvu glābšanas programmai iesniegt vai nu pārstrukturēšanas plānu, vai arī dzīvotspējas izvērtējumu.

Ja bankai ir piešķirts atbalsts vai nu atsevišķa pasākuma veidā, vai arī apstiprinātas aktīvu glābšanas shēmas ietvaros, EBTA valsts vēlākais atsevišķā paziņojumā par pārstrukturēšanas plānu vai dzīvotspējas izvērtējumu sniedz Iestādei sīku informāciju par atbilstīgajiem aktīviem un to novērtējumu šāda atsevišķa atbalsta piešķiršanas brīdī, kā arī apliecinātu un apstiprinātu informāciju par vērtības samazināšanos aktīviem, uz kuriem attiecas glābšanas pasākums. ⁽³⁾ Bankas darbību un bilances pilnīgs pārskats ir jāiesniedz pēc iespējas ātrāk, lai apspriedes par pārstrukturēšanas piemērotību un apmēru uzsāktu krietnu laiku pirms pārstrukturēšanas plāna oficiālās iesniegšanas ar mērķi paātrināt šo procesu un pēc iespējas ātrāk ieviest skaidrību un juridisko noteiktību.

Attiecībā uz bankām, kuras jau ir saņēmušas citus valsts atbalsta veidus vai nu apstiprinātas garantijas, aktīvu mijmaiņas darījumu, rekapitalizācijas shēmu, vai arī atsevišķu pasākumu veidā, par jebkuru atbalstu, kas sniegts aktīvu glābšanas shēmas ietvaros, jāziņo Iestādei saskaņā ar esošajiem ziņošanas pienākumiem, lai Iestāde gūtu pilnīgu priekšstatu par vairākiem valsts atbalsta pasākumiem katram atbalsta saņēmējam un vispārīgajā novērtējumā varētu labāk novērtēt iepriekšējo pasākumu efektivitāti un ieguldījumu, ko EBTA valstis ierosina sniegt.

Iestāde atkārtoti izvērtēs saskaņā ar pagaidu apstiprinājumu piešķirto atbalstu, ņemot vērā ierosināto pārstrukturēšanas un stāvokļa izlabošanas pasākumu piemērotību ⁽⁴⁾, un lems par to atbilstību laikposmā, kas ir ilgāks par 6 mēnešiem, pieņemot jaunu lēmumu.

Turklāt EBTA valstis reizi sešos mēnešos iesniedz Iestādei ziņojumu par aktīvu glābšanas programmu darbību un banku pārstrukturēšanas plānu izstrādi. Ja uz EBTA valsti jau attiecas prasība sniegt ziņojumu saistībā ar citiem atbalsta veidiem, kas piešķirti tās bankām, šāds ziņojums ir jāpapildina ar nepieciešamo informāciju par aktīvu glābšanas pasākumiem un banku pārstrukturēšanas plāniem.

⁽¹⁾ Ir vēlams nodibināt pirmspaziņošanas posma kontaktus.

⁽²⁾ Skatīt 5.5. iedaļu un 4. pielikumu.

⁽³⁾ Ir jāiesniedz uzraudzības iestādes vadītāja vēstule, kas apstiprina detalizētos rezultātus.

⁽⁴⁾ Lai atvieglotu EBTA valstu un Iestādes darbu, Iestāde būs gatava izskatīt līdzīgu pārstrukturēšanas/likvidācijas gadījumu grupētus paziņojumus. Iestāde var uzskatīt, ka nav nepieciešams iesniegt plānu, ja tas attiecas vienīgi uz iestādes likvidāciju vai ja tās lielums ir nenozīmīgs.

LABOJUMI

Labojums Komisijas Regulā (ES) Nr. 1261/2010 (2010. gada 22. decembris), ar kuru atsevišķu Indijas izcelsmes nerūsējošā tērauda stieņu importam uzliek pagaidu kompensācijas maksājumu

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 343, 2010. gada 29. decembris)

1. 74. lappusē 1. panta tabulu aizstāj ar šādu tabulu:

“Uzņēmums	Maksājums (%)	TARIC papildu kods
Chandan Steel Ltd., Mumbaja	3,4	B002
Venus Wire Industries Pvt. Ltd, Mumbaja; Precision Metals, Mumbaja; Hindustan Inox Ltd., Mumbaja; Sieves Manufacturer India Pvt. Ltd., Mumbaja	3,3	B003
Viraj Profiles Vpl. Ltd., Thāne	4,3	B004
Pielikumā minētie uzņēmumi	4,0	B005
Visi pārējie uzņēmumi	4,3	B999”

2. 75. lappusē tabulas virsrakstā:

tekstu: “**TARIC papildu kods AXXX**”

lasīt šādi: “**TARIC papildu kods B005**”.

Abonementa cenas 2011. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 100 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 770 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 300 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

